

Stockholms Heloblad.

Torsdagen den 31 Julii 1762.

Lärda Saker, och Rön.

(St. Wetofskadet N:o 29.)

Att refraction eller ljusets afbrytning minskas efter hand, och wid mid-dagstiden är aldeles ingen.

Sid denna läran om refraction, är ock märkligt, at then allt mer och mer aftager, ju högre the himmelska kropparne äro uppe öfver horisonten, så at then wid middagstiden, eller så the äro högst uppe på himmelen, är aldeles ingen.

Thet är märkligt, thet i synnerhet treen- ne phänomena äro, hwilka efter hand aftaga,

tills de wid middagstiden, eller wid middags- stan (meridian) aldeles försvinna. I bland thesa är först parallaxen, eller then offta högd, hwilken en himmelsk kropp äger, så man ifrån olika rum honom anser, nemligen ifrån jordens medel-punkt och thes öfvertåg, hwilken, om han anses ifrån medel-punkten af jorden, synes han högre uppe på himla-hwalvet, än om then beskådas af en, som står på jordens öfvertåg. Thetta sker i synnerhet, så en kropp nyligen kommit up öfver horisonten; men denna olifheten i thes högd, så han ifrån olika rum anses, aftager efter hand, så at så han kommer när in til meridian, eller then Cirkeln, som delar himla-hwalvet i twenne lika delar, och således til sit högsta rum på himmelen,

Slutet af ytterligare underrättelse om Kirsebärs blad til Tobak.

Nu ehuru detta allt är ganska godt och smakeligt för the flästa munnar, häst och kirsbärs-blad genom detta arbetet mistat mycket af sin allt för mycket aromatiska smak, finnes dock många, som säga sig ej behaga det ringaste af denne goda smak, äfwen som somliga knapt kunna fördraga söder och söta saker: dem och androm til tjänst förskäras, at plommon-blad, ja ock stärbärs, eller stärbärs-blad och sina barken af bägge utgåra et så till smaken aldeles likt och behageligt tobak, så det båsparten med tobak blandas, at ock den granlagaste Man ej skal annat weta eller känna, än at han röker af det ättaste. Man kan hela sommaren öfwer taga dessa blad, häst af tefningar, och nytta dem genast, sammansurne med tobak, och en wälsid tid sammanspråkade: eller kan man ock samla bladen, torka dem i slugga, och sedan, då behof gör- es, sulka dem, släta dem sönder, och nytta dem, som för är påmint: Men den, som ännu wil ha wa dem smakelige, kan sig förhålla, som tillförene om bästa sättet talat är, wid kirs- bärsbladets beredande.

Wissast blir dock det, at kirsbärsblad ganska mycket kunna förbättra elst tobak för dem, som det ej annorledes hafwa kunna. Och Herras W. storis göra wäl, om de uti Sockne-sus- wan gifwa Allmogem detta tydeligen tillkänna, på det, at det fattiga föllet härigenom må få en wärfelig lisa uti dessa nog tryckande tider. Man har föredet äre lätt samla twenne tunnfullen af kirsbärsblad, och sedan hela wintren öfwer utan wedergållning utdelat til dem, som det begärat, emedan å wår ort lcke är synnerlig tillgång af denna örten. De Herrar, Wänner och Landsmän, som ännu kunna förbättra denne så mycket blyrande saken för wårt Häderne-land, göra ganska wäl, om de ock wederbörligen låta Allmåndeten det förstå, hwilket allt skal öka min sågnad. Nu kommer ock denna min ensaldiga och upriktiga underrättelse så i rättan tid genom trycket ut, at en hwat till sene hösten kan häraf göra samling. Rodagen den 19 Julii 1762.

synes han på samma ställe och i lika högd, antingen han beskådas ifrån jordens djupetåg, på hvilket vi bo, eller ifrån ih. s. medelpunkt, om thet wore möjligt, at någon kunde komma till och iherifrån henne beskåda. Thet andra phenomenon, som wid solens mindre högd öfver horisonten är sörre, men wid sörre annat ställe till meridian aftager, och wid middagstiden försvinner, är skuggan, hvilken, som man af förjarenheten vet, är fortaff, så thet

sidet in emot middagen, och wid middagstiden aldeles försvinner, som widhöligare är utfördt och bewist. Thet tredje phenomenon, som nästan är af samma beskaffenhet, är refraction, hvilken wid middagstiden för solen, är så en kropp är när in till meridian, såsom om the andra himmelska kropparna sågas kan, aldeles försvinner, så at the så synas på thet ställe på himmelen, thet the värteligen är o-

Följande är insändt:

Årshindran angående Clavernes ändring på thet wanliga Claveret.

Under några dagars wilstande i Stockholm, blef jag uti Lärda Tidningarne warse, et förslag til Clavernes ordentligare inrättning på Claveret: hvilket förslag, så mycket mer föll mig i smaken, som jag varit af samma tankar, allt sedan jag för 15 år tillbaka såg hwad hos Mathezen derom grundeligen war anfördt: ehuru sifället för mig på landet icke medgifwit, at så denna förbättringen wärkståd. Det kom mig alltså rätt underligt före, at en slikt nyttig ändring, äfwen i Lärda Tidningarne Nr. 18, af en Musicus, såsom obugelig, wil bestribas, hvilken utan bewis påstår, at en absolut omöjlighet, i spelningens execution, skal ligga den nya inrättningen i vägen. Nu grundor sig likwäl den föreslagna indelningen af Claverne, på rena Naturens regler hwilka äfwen så här som i andra mål, altid plåga främja, men aldrig hindra konsten. Så faller det ock af sig selt, at man med långt större lätthet, kan både fatta och wärkställa en rätt spelning, så wäl i application och General Bass, som i manerer och löpningar, när Clavernes skilnad, i alla Modis, är lika för terfer, och qvinter, som likwäl fattas för det wanliga Claveret. Fördenkul hade Auctoren bordt afstå sig, at förebåra sådana swårigheter häremot, som äro allenast handtwärks lika och så olärda, at de icke wäsa sig så ibland Lärda Sater. Men denna Auctoren får än wärre wilse, när han håller det gamla Claveret för et fullkomligt Instrument: ty först är Clavernes ordning och distance dera, stridande mot Naturens Lärer, som sagdt är: Sedan felas derwid wäl en thon emellan hwar Clav, inman det kunde få rena terfer och qvinter, hwarester åter spelningen torde blifwa impracticable, och sibt måste terfer och qvinter i stämningen gifwas någon swäfning, så framåt spelningen, utur hwar och en Modus, på gamla Claveret, skal blifwa dräglig för örat. Den första ofullkomligheten affhielpes aldeles, genom Clavernes nya indelning; men de andra bristerna lära ständigt få blifwa detta ofullkomliga Instrumentet widlädande. Inmedertid torde ock den gamla wanan, eller far och farfars sed, hoswa hos somliga Herrar Musicos, äfwen så mycket at säga, som hos andra mennistor, och således blifwa det enda, men likwäl kraftiga medlet, at hindra denna förbättringen.

Meteorologiske Observationer.

Julij	Kl. 8. f. m.			Kl. 2. e. m.			Kl. 9. e. m.		
	Bar.	Therm.	wind. wäd.	Bar.	Therm.	wind. wäd.	Bar.	Therm.	wind. wäd.
24	25:15	15.6	W. 3 rdn.	25: 5	17.6	W. 3 flart.	25: 5	15.6	W 2 strdm.
25	25:15	13.6	NW. 3 mult.	25:25	17.6	NW. 2 flart.	25:25	16.6	NW 1 flart.
26	25:30	15.6	NW. 1 strdm.	25:30	21.6	NO. -	25:25	15.6	NO - mult.
27	25:29	14.6	W. - strdm.	25:30	18.6	N. - mult.	25:30	15.6	SO - rdn.
28	25:19	11.6	S. - mult.	25:25	17.6	S. - rdn.	25:25	15.6	N - mult.
29	24:05	13.6	N. - rdn.	25: 5	15.6	NW. 2 mult.	25:10	14.6	NW 1 mult.
30	25:25	15.6	W. 1 strdm.	25:20	19.6	W. 2 flart.	25:25	17.6	W 1 strdm.

Den 29 Jörsta Dw. o., 59 f. 188

ANNO 1762 d. 31 Julii.

Politie-och Commercie-Tidningar.

Samt andra för Publico nyttiga esterrättelser.

Följande Resande äro nyligen ankomne:

Major Peijonhjem, log. på Källaren Petronet. — Ryttmästaren Sjöström, log. i Familj-
konstle huset vid Stora Nygatan. — Detsammafäders log. och Major Koltosam ifrån
Danmark. — Capit. Donner, log. i huset N:o 80 vid Riddarehusörget. — Handelsman.
Kuhlbrecht ifrån Wladan, log. i huset N:o 17 vid Stora Badhusw gatan på Öddermalm.
— Handelsm. Com ifrån Lindsberg, log. på Drottninghus Källaren. — Ridskårens Gesällen
E. Hultman ifrån Dreho, log. i huset N:o 32 vid Wästerlånggatan. — Ridskårens Gesäl-
len Sven ifrån Warberg, log. i huset N:o 18 vid Wästerlånggatan.

I Stockholm äro ifrån den 23 Julii till den 30 Mio födde: 28 Söskobarn, 23
Filda Barn, 13 Paa Wigde, samt begagnade 44 gamla Personer och 52 Barn. (o) Ut-
märker at ingen Företning ifrån den Församlingen inkommit.

De gamle Personer äro döde: 7 af Alderdom, 2 af Slag, 11 af Hettlig Sula, 1 af
Korvårl, 1 af Skidbrugg, 1 af Inwärtig Sula, 7 af Lungsol, 1 af Flu, 5 af Danght-
wen Sula, 3 af Wattusot, 2 i Wartsbörd, 1 af Bröstsula, 1 af Håll och Sting, 1 af
Gulsot. De 52 Barnen äro döde: 5 af Danghtwen Sula, 8 af Hettlig Sula, 3 af Kildossa,
23 af Slag, 11 af Bröstsula, 2 af Maghsula.

Namnen på de döde gamle Personer äro:

(Storkyrka) Estrådare Enkan Catharina Hultman 77 år gl. — Wice Riksmästaren
Eric Lindbergs Hustru. — Pigan Christina Matberg. — Stads-Soldaten Samuel Asp-
bom. — Stads-Soldaten Anders Höjberg. — 2 Barn. — (St. Clara) Handelsman
Johan Moins Enka 63 år gl. — Waktmästaren Eric Gustav Ewan. — Ruffen Jonas
Segerberg. — Pigan Helena Lowander 70 år gl. — Wärdens Person Christina Lind. —
4 Barn. — (St. Jacob) Handelsman Johan Kesslers Enka 82 år gl. — Sidenwäswa-
re Pärlingen Eric Fohberg. — 2 Barn. — (Ridareh.) Concellie Wäcken Carl Hofman.
— 2 Barn. — (Tyksa Förel.) Informatorn Georg Fredric Weidou 79 år gl. — Cas-
set Kolaren Gustav Adolph Detners Enka 65 år gl. — (St. Maria) Wälbörns Hr. Peter Wä-
densterna. — 10 Barn. — (St. Catharina) Klädmakare Hultun Brita Friberg. — Hu-
stru Lisa Sundberg. — Flanelis Tröskaren Anders Fernblad. — Drängen Anders Simon-
son. — Enkan Greta Nostström 60 år gl. — 17 Barn. — (Kongsholmen) Riksmästaren
wid Hornsberg's Fabrique Johan Jacob Strecker. — Enkan Christina Holm 70 år gl. — En
Bondhusters ifrån Åland. — 2 Barn. — (Finska Förel.) (o) (Ladugårsländ.) Ljus-
renanten Arwid Forbes. — Linnwäswaren Johan Beckmans Hustru. — Enkan Margareta
Mattsdotter 80 år gl. — 2 Barn. — (St. Olof) Concellien Jos. Wentzell Kofflers
Bru Charlotta Bromberg. — Makaren Petter Sundman. — Junasu Magdalena Prrh. —
Acessanterne Lisa Nerman Cajsa Hansdotter och Gåsen Anders Et. — Klammemans Son
Anders Pentander. — Hattmakaren Eric Hedberg 64 år gl. — Wärdens Drängare Gesäl-
len Hans Lindborg. — Bogare Gesällen Anders Liungmans Hustru. — Spejelmakaren
Christian Weaner. — Au-callanten Anders Westling. — 8 Barn. — (St. Johannes)
Sprutlagaren Anders Ödberholm. — Pigan Gertrud Ström 64 år gl. — (Barabuser)
1 Barn. — (Skeph.) (o) (Danviks Förel.) (o) (Liewisse Regimentet) 2 Barn.
— (Sabbatsberg's Kattigubus.) Enkan Catharina Matsdotter Wism 63 år gl. — Wärd-
bade Drandwäcken Johan Fornander 72 år gl. — Enkan Christina Ohman 69 år gl.

Utskiltas Fångörelse

Wilt och tillfö Wärmonters-Selker-Witt och Chawatin, finnes till förs hos Carl Suggman i huset
N:o 150 i Sida brinken, nedan för Iohannegatan, samt i flera goda Caffebönder, Åttel och Ciron
fast i bouteriller, med mera, efter wänligheten.

Uti Moriska huset på norrbro, är wänings rum at hyra 3 hwaren underättelse i Sunda-
dags bod, näst in till Sittes boden.

Kristne Wärmonters och Witterwatern är nu inkommit och försäljes i huset N:o 96 wid Kungsgrogn hos
Wagnus Wäff Peterjon.

Följande Böcker äro mid nyssna eldsvådan förlorade; neml. Deuvres de Volcan 4 Tomer med kopparskyden. Reduction du Spectateur 3 Tomer. Deuxes de Fontenelle 9:de och 10:de Tomen. Histoire de France, p. Veil, 9:de Tomen. Histoire de la pair de Westphalie 1. 2. och 4:de Tomen. Le Comte de Tonnou, med kopparskyden 3:die Tomen. Lettres d'un François, 1:sta Tomen. Anecdotes de l'Europe p. Kalnat 3:die Tomen. Theatre de Marivaux, 1. och 3:die Tomen. Etat de l'Empire Ottoman, 3:die Tomen. Histoire du Stockholm d'at p. Kalnat. Reflexions de Mr. Rochefoucault. Retablissement du Commerce d'Espagne. Alla desse Böcker äro inkundne uti Engelste band, antingen med förgyllt eller oförgyllt rosg och röd Titul. Den som härom kan erhålla någon underrättelse, gifwe det tillkänna uti Kammerarens Ordningens hus en trappa up på norrmalm och Allands gränden, mit emot Handeleman We.

På norrmalm i hörnet af Drottning- och Kammatare gatan, uti Bagaren Ritous Gård, är en kammare för en ogift person at hyra; hwarom underrättelse sås i Hofflagaren Karlens Gård på Holländare gatan. Där sammansådes sås och underrättelse om en ärlig Mans husfru, som är bogad at emottaga något bederligt Mans barn til uppfostran emot en följlig wedergåning. Jönköpings Låns privilegerade Landtshushålds Lotterie Direction, låter härigenom allmän- nellen kundgöra dem som innehåwa några Lotter af bewälte Lotterie med wirt utskänna, at the sine wintser af Jönköpings Låns Landt-Ränteri uttaga, emot Lotterens återställande, med aldradefsta, och sidit innom den 1 instundande Maji 1763; emedan the efter den dagen icke mer erkännas eller inlösas.

Uti allmän sammankomst med Luna-Bergs nya Bolag, warder härmedelst enligt Bolags- planens 2. Artic. 2. och 3. den 6 nästkommande October kl. 3 eftermiddagen, utloft på Malmens klådare wid Riddarehus torget, och ärbindras de i orten boende Interscenter, at icke befjullmäktiga någon utom bolaget, samt at the som återst med andra förlaget a 24 Dal. per Lotte, deßinnan sig samma afbörda, eller anses de, enligt 1741 års förordning, sine Lotter förlustfria; så wida både Gruf-desten och den årfordeilige ansenlige byggnast är detta år be- fdrag med intäffarens rane tillfott.

Den som har af föroltra 2st. Strumpwäfwar skolar af No: 20 eller No: 21 2nålig och No: 22 2nålig, med lit anskändiga tillbehör i godt skänd, kan om löparen få underrättelse hos W. Dellwik på Köpmangatan. Där sådes finnes til Carlscrona Lotteriers 4:de dragning några ofbeskilda Lotter a 1 Dal. 16 öre kint; äfwen och underrättelse om bederlige wänings rum på wicta för en Herte och des dräng.

Hos Cumlin i Trångsund och huset No: 4, finnes efter wänligheten den bekanta Edenin- gens Balsam, jemte Lillg droppar eller Gratia Probatum med des beskrefning om des nytta och bruk til löps.

Afsundas at hyra i Staden 3 a 5 rum för hushåld gemast at tilltræda: underrättelse perom lämnas til Wackmåsaren Wibelius i Wangen.

Uti Branii gamla hus på botens gatan wid Wisen, finnes til salu för någortunda godt pelt belt fint Lin, Bomulls och Långarn af alla sorter.

En ung person, hållt född på landet, som utom thet, han kan skrifa någortunda fort och wäl, har något studerat, och äget insigt i landtshushållning, eller thesforde wöje baswer, afsundas til Stripsware; kunnandes hos Kongl. Wetenskaps Academie- Hofpääaren Anders Wolcen på Kongl. Myntet i Stockholm om förmanerit underrättelse erhållas.

Kristl Hyemonters wätkn är nu inkommit, som försäljes hos Joh. Christ. Widich, som dog uti det så kallade Wirtens hus på Stora Nygatan.

I för detta Klesbetersers Wollåda, finnes til löps; Bened. Olai Påkarebot 4:to 9 Dal. Columbus och Siernehielms Poetier 6 Dal. Längs Inledn. til fortification m. Tab. 6 Daler. Hiernes Flokar om Jorden och watnet i 2 band 12 Dal. Kunst And 1. och Werdn. Dikter samt Olai Husbibel 3 Dal. Dansk Vedbonst, Frågårdes-Förge och Konstbot, samt Öbr höstet 9 Dal. Hallmans Biskrin, om Widderna Mäst. Dlor och Lars Wirt 6 Dal. Luneds Geographie öfwer Sverige på skispapper m. tab. 12 Dal. Jelenack med Swenska noter 9 Dal. Wicks Redabot på 4 Språk 3 Dal. Cicronis officia med Swenska noter 3 Dal. Wolfrats nåre Glogtargit och des Statskundskap 6 Dal. Wrofs goldene kolen för ynglingar och jum- strar 3 Dal. Lucas Ewangelii Gudo Lära 3 Dal. Persijs råtta wäg til det ewiga lifwet 4 Da- ler 19 öre. Schroderus om Hoffsewernets förrett och Landsbyggdens betöm 2 Dal. 8 öre.

Af Kongl. Tryckeriet är utkommit:

Kongl. Maj:ts Nådige Frikassé-Bref för General-Lall-Ärende Societeten, angående thet Nr. 1748 then 28 Junii uprättade Contract, som uphöde then 11 April 1754 och med wiser förändringar, efter Kongl. Maj:ts Nådige Bref af then 23 Septemb. 1756, continnerade til och med 1755 års Aug. Dal. then 4 Maji 1762.

Kongl. Maj:ts Nådige Förklaring öfwer 6. och 14. S. S. uti Förordningen af then 24 Februarii 1748 om Förslag wid Bergs- och Bruks handteringar. Dal. then 30 Junii 1762.

Alls-Dags Tidningarne No: 81. och 82.

Stockholms Heloblad.

Lördagen den 7 Augusti 1762.

Lärda Saker, och Rön.

(Se Helobladet No 30.)

At refraction eller liusets afbrytning minskas efter hand, och wid mid- dagstiden är aldeles ingen.

Srafen här till är, at wid middagstiden, äga the himmelska kropparna en sådan bögd, i ansende till oss som bo på jorden, at the så perpendiculart eller mitt öfver våra huvuden, och således måtte the liusa strålarne falla lodrätt (perpendiculariter) ned till våra ögon. Som nu ad refraction sker a perpendicularo, och ad perpendicularum, eller ifrån perpendicularen och till en perpendicular line, nemligen i the förra målet, så then liuse strålen går utur et gödre och i et finare ämne, men i the senare, så han går utur et finare i et gödre ämne, såsom utur himmels- lusten in i then töcka jord- lusten, är klart, at så then liuse strålen kommer uti en perpendicular line, måtte han gå ända fram utan någon afbrytning: emedan ingen perpendicular line är, till hvilken han kan afbrytas, så wida af Geometrien är bekant, thet ifrån en punct nedder på en horisontel line, kan intet mer, än en perpendicular line sålas. Som nu utaf solstrålarnas perpendiculara nedref- lande wid middagstiden, refraction aldeles uphöder, ider orsakas thet mot then samma tiden utaf thenna thetas perpendiculara fallande, then starka värman, som vi gemenligen then tiden hörsom, som och om sommaren. Ly som liuset bröde af et vitt ämne, måtte thet göra en ansköt på vår jord: när nu samma ansöti sker uti en perpendicular line, går liuset eller solstrålen, som är all thet samma, i samma line tillbaka igen. Ly af Mechaniquen är bekant, at om man kastar en kula perpendiculart emot en vägg, går hon uti samma line tillbaka igen. Där nu solstrålen i samma line tillbaka igen efter ansötiandet på vår jord, är klart, at han, som så är en radius reflexus, höder tillbaka med en annan stråle, som så är i sit nedref- lande och fallas directus, hwilken äfwen går perpendiculart: emedan liuset upphörligen af Solen utspjter. Och som både värman och

liuset bärdreer af solstrålarnas densitet, eller så ta sammanworo in till hwarannan, följer nder wändigt, at så solstrålarnes alla neder uti en perpendicular line, och smätta så tillägande tillbaka med them, som efter ansötiandet på jorden gå i samma line tillbaka, som sker wid middagstiden, måtte värman wara hödre, än så the falla stett eller oblique neder, så at then redrefallande och reflecterande strålen intet somma tillbaka, utan then senare går et annat wärdrefel, såsom sker för och eftermiddagen. Hård om at handla, kan wid et annat tillfälle bättre anledning gifwas, så äfwen orsaken thet kan ansöti, hwarför wi om sommaren wid, samt för och efter solståndet, hörsom en så stark värma. När man nu statuerat, thet refractionen wid hwar en bögd, at en himmelsk kropp astager, sedan then wid horisonten warit starkast, måtte äfwen thet idrut poneras, thet dunsterna, som bidraga thet måsta till thenna refractionen för the liuse strålor, måtte äfwen wid hwar och en bögd, som en himmelsk kropp höwer, uti sin lächet astaga. Ly om thet af någon synnerlig orsak hände, såsom af värma eller löd, är hwad hällt then wara må, at dunsterna woro något tätare bögre up öfwer horisonten, än neder wid honom, hade man fullgiltig orsak at se, thet refractionen kunde blifwa starkare wid then himmelska kroppens ansenligare bögd öfwer horisonten, än neder wid honom. Eller och om dunsterna på båda ställen woro lika täta, måtte refraction också wara lika stark, hwilket bestyrkes så wäl af the uti Upsala anstälte Astronomiska Observationer, wid hwilka besunnits, at refractionen intet alltid astagit, efter then himmelska kroppens tillagande bögd öfwer horisonten, hwilket yr. Magister Hörter antelmat, som och af thet phänomenon, som sig tilldrog wid fluggans tillbaka gående på Solwisaren uti Mars, ty fluggan gick på samma Solwisare tillbaka ifrån 12 till half-elfwa, hwartil egentligen orsaken wiserligen war thet hastigt upstigande tunna molnet, med the thetuff bestinteliga tillrudsna högelsoen, hwilka idrottsafade en så stark refraction uti solstrålarnes, at fluggan gick så märkligt tillbaka, thet likwäl refraction emot middagstiden astager, och wid middagstiden är ingen.

Uti på samma sätt, och under samma angel, som en stråle faller på en hård kropp, stötes han och tillbaka igen.

När en stråle faller uppå en spegel, eller någon annan hård kropp, är thet märkvärdigt, at under samma angel, och på samma sätt, som strålen faller uppå spegeln, stötes han och ifrån honom tillbaka igen.

Här wid vill först vara nödigt at tillse, hvad reflexion är, och efter hvilka natursens lagar then egentligen sker. Reflexion är en sådan egenkap, medelst hvilken en lät och flyttande kropp, som är uti rörelse, drifwres tillbaka ifrån en annan kropp, som han anträffar: emedan han intet kan gå igenom honom. Ebenna reflexions-kraften finnes så wäl i the flytande som hårda kroppar: ty så wida the bestå af et wikt ämne, och samma ämne kan sättas i rörelse, är ett möjligt, at thet kan under samma sin rörelse en annan kropp anträffa, igenom hwilkens poros thet sin öppingar, then i rörelse warande kroppen intet kan gå igenom, utan måste genom then anträffade kroppens Elasticitet, eller och genom thes vis inertia (motståndskraft) tillbaka stötas. Ett wärd förhåwande hörer nu intet, at anförä the wisa och af natursens Herre saktälta rörelsens lagar, hwartill, wid et annat tillfälle kan lägligare tillfälle gifwas, när något utaf Mechaniquen kommer at förstås, utan endast betracta thet, som hörer till en i rörelse warande kroppes anstötningskraft, samt thepå följande tillbaka stötning. En kroppes impetus eller anstötning är, som Herr Hof-Rådet Wolf uti sine Elementis Mathematicis, pag. 342. §. 17. Definit: 22. then samma beskriwer, såsom en kraft, som härdrer af hwenne tings multiplierande uti hwarannan, nemligen seltwa mäsans eller ämnets mycken-

bits multiplierande med hastigheten i rörelsen, så at ju mera ämne finnes i en kropp, och ju hastigare fart samma kropp hafwer, ju starkare anstötning (impetus) gör han på en annan, som han anträffar. Exempel kan och hwar och en hos sig selt finna, good positio contrariis uiribus, contrarius etiam fit effectus, så at ju mindre mäs och hastighets grad uti rörelsen, som en kropp hafwer, ju swagare blifwer thes anstötning: ty om jag multiplierar 2 med 2, blifwer intet samma product, som när jag multiplierar 6 med 12, som of Arismetiqua noggsomt är beaktat. Nu är thet ett möjligt, at en i rörelse warande kropp, kan antingen gåra anstöt på en annan sig fördominande kropp, som honom öfwer och öfwen är i rörelse, eller och på en kropp som står stilla. I then första händelsen hwar båda thesa sig rörande kroppar then egenkap, at the eller anstötandet på hwat annan, gå tillbaka samma wädersitel, ifrån hwilket the kommit, dock med then likfildad, at the med hwarannan hwa hastigheten i rörelsen, så at, om then kroppen, som kommit ifrån norr, har hast 8 graders hastighet i rörelsen för anstötandet, och then, som kommit ifrån Söder, har hast 6 graders hastighet, såe sedemera efter anstötandet, then kroppen som kommit ifrån, och öfwen går tillbaka til norr, then hastighet, som then andra tillbeent hast, nemligen 6 grader, och then som både kommit ifrån, och går tillbaka til Söder, får then andras 8 gradus uirtutis. Här om kan läsas Herr Jesuiten Pardies wärdta Tractat och Discours de Motu Locali pag. 29. §. 22. af 1693 åhrs Edition. Som nu liuset bestå öfwen af et wikt ämne, kan thet och under sin rörelse anträffa en sådan kropp, genom hwilket thet intet gå kan, utan af the hårda öfwertåg blifwer tillbaka stött.

Meteorologiske Observationes.

Julii	St. 8. f. m.				St. 2. e. m.				St. 9. e. m.			
	Bar.	Therm.	wind.	wädl.	Bar.	Therm.	wind.	wädl.	Bar.	Therm.	wind.	wädl.
31	25:30	15.0.	W.	- flart.	25:35	19.0.	W.	2 flart.	25:35	14.0.	S.	- flart.
1	25:35	15.0.	W.	1 ström.	25:30	19.0.	W.	1 flart.	25:30	17.0.	S.	- mult.
2	25:20	16.0.	SW.	- rågn.	25:20	18.0.	W.	3 mult.	25:20	17.0.	W	1 ström.
3	25:20	17.0.	W.	- flart.	25:20	20.0.	W.	1 flart.	25:20	15.0.	W	2 mult.
4	25:17	15.0.	W.	1 mult.	25:17	16.0.	W.	2 mult.	25:19	13.0.	W	1 ström.
5	25:29	16.0.	NW.	- flart.	25:32	20.0.	NW.	1 flart.	25:32	20.0.	NW	- ström.
6	25:30	12.0.	W.	- flart.	25:27	18.0.	S.	1 mult.	25:22	15.0.	S.	- ström.

Den 4 Julimåne 11, 9, 1. 17.

ANNO 1762 D. 7 Augusti.

Politie-och Commercie-Tidningar.

Samt andra för Publico nyttiga efterrättelser.

Följande Resande äro nyligen ankomne:

Frende: Spellenbögel ifrån Pomeran, log. i Kopparsk. Jernfärdms hus wid Drottninggatan. —
Frende: Godlander ifrån Pomeran, log. hos Gryphen emor Malmns Kaffe hus. — Frende:
Lodau log. i Steps Cap. Abfärdms hus wid Hoensgatan. — Fru Ederlund ifrån Wester-
åbs, log. i huset N:o 16 wid Wästerlånggatan. — Handelsman Sjöfster och Clepp. Unonius
ifrån Geste, log. på Källaren Swetiges Wagn. — Bokhållaren Dahn ifrån Riga, log. i hu-
set N:o 168 wid Skårgårds gatan. — Tullnde Sjölander ifrån Carlshamn, log. i Kieberg:
ska huset wid Gårdgatan. — Cancellisten Hausman, och Måfinafogare Hustrun Lindbom ifrån
Wied, log. i huset N:o 100 wid Dserlånggatan. — Johan Gels ifrån Walm, log. i
huset N:o 46 wid Nygrändan. — Magiset Nybelin, log. i huset N:o 23 wid Stresgatan.
— Ridsknäse Ges. Wörck ifrån Göteborg, log. i huset N:o 69 wid Wästerlånggatan. —
Svärdfsejare Geslän Weiße och Skrädd. Geslän Dabberg, log. i huset N:o 71 wid Mlands-
gändan. — Fannlöparen kundberg ifrån Lidpindarna, log. i huset N:o 36 wid Teågårdsga-
tatan. — Drängarne Gust. Sowerinson och Michael Michaelson, log. hos Kistkoppen So-
derberg på Södermalin. — Handelsmännen Kruger och Barnische ifrån Lybeck, log. hos Hö-
baren Norberg på Norrmalin och Appelbergs gatan i gården N:o 17.

I Stockholm äro ifrån den 30 Juli till den 6 Augusti födde: 17 Gåbedarn, 25
Glick: Barn, 11 Par Wigde, samt begrarne 29 gamla Personer och 29 Barn. (o) Ut-
märker at ingen Företning ifrån den Församlingen infommit.

De gamle Personer äro döde: 2 af Läkande sula, 1 af Inflammation, 8 af Hettiga sula
1 af Håll och Sting, 1 af Sticksula, 1 af Stenpaktion, 4 af Alderdom, 1 i Wårnabörd,
2 af Bröstsula, 1 af Swulnad, 1 af Andelåppa, 1 af Lungst, 1 af Slag, 1 af Dangis-
men sula, 1 Archibuserad, 1 af Gidskiebet, 1 af Dureklopp. De 29 Barnen äro döde: 4 af
Bröstsula, 4 af Kisthusta, 1 af Läkande sula, 12 af Slag, 3 af Hettiga sula, 2 af Dan-
sigwen sula, 2 af Samvites sula.

Ämnen på de döde gamle Personer äro:

(Storkyrkan) Handelsman Frantz Schmids Enka 62 år gl. — Peterus Quast. —
Stads-Soldaten Mattias Ahström. — (St. Clara) Stommakaren Jacob Duschmang. —
Handfämakare Geslän Johan Jacob Sonneman. — 2 Barn. — (St. Jacob) —
(Ridareh.) Schweske Lieutenanten och Commendanten samt Ridd. af Kongl. Swärds Orden
Hr. Baron Reinhold Remzell. — Enkan Clara Uggla 20 år gl. — 1 Barn. — (Tyika
Förl.) (o) (St. Maria) Teågårdsmästaren Eric Abigrins Hustru. — Drängen Jacob
Hedquist. — 4 Barn. — (St. Catharina) Linnartman Magnus Ålgren. — Ullsortea-
ren Märten Grund. — Tegeldrängen D. iel Lungren. — Hustru Maria Lisa Faumeliet.
— Murgeslän Eric Högmarsk. — 10 Barn. — (Kongsholmen) (o) (Finska Förl.)
Söldman Johan Hanson. — 1 Barn. — (Ladugårsländ.) Lamwaksfiskwaren Hans Pitter
Hadelin. — Prägårdsmästaren Dlof Lindströms Hustru. — Pigan Watscha. — 1 Barn.
— (St. Olof) Lagwizen Eric Slog 70 år gl. — Altesanten Eric Anderson. — Cor-
netten Pägerbjerta. — Notmästaren Samuel Lindahl. — 6 Barn. — (St. Johannes)
Cornets Enkan Writa Sulet 79 år gl. — Pigan Anna Lang 74 år gl. — Wägare Pæro-
gåsen Jöran Erikson. — 2 Barn. — (Barahuset) Enkan Ebristina Ambidens dotter 77
år gl. — 2 Barn. — (Skopsk.) — (Danviks Förl.) Skräddare Geslän Märten
Raom. — (Liewisse Regimentet) (o) — (Sabbatsbergs Bättighus.) Stepps-Timmer-
man Swen Hök 78 år gl. — Pigan Chatharina Runquist 63 år gl.

Öfkillige Fungioresseer

Uti huset N:o 115 wid Mundebo torget, blifwer till nästkommande Michaeli en Gatubod
och wäntras rum at hyra; hwarom underrättelse kan fås på Rydböcks Caffehus.

Uti Wigeris hus på lilla nygatan, mit emal Kongl. Post-Contoirtet, äro Fogementer jäm-
wäl och Gatubodar at hyra; där sammastädes finnes och godt Iskällar dricka till köps, så wäl
anlämns som på bouetter; där är och 2:ne busportar till salu.

Uppå Kongl. Stofvet är bortskullt 7. st. Silfverkedar, gjorde af Guldsmiden Staff i på stora nygatan, utan något vidare märkte, allenast Guldsmidens; skulle någon så spaning om dese kedor, anmäla then samma sig uti Hoimarskållens Grejwe Ulrich Deladurets hus på Drottninggatan, omaktt skal vederligen förskyllas.

Uti Stenhus N:o 119 på lilla Trågårdsgatan och norrmalm, är at hyra wåningen en trappa up, bestående af 5 meublerade rum, samt kök, 2:ne windexaminer, och en sommare in på gården, Stall för 8 hästar, wagnshus, kläddar med mera; jämwäl en träbyggning in på gården bestående af 6 rum med kök, alla meublerade; jemte nödige utbus.

Som man för några åre sedan sedt en Lyff Hof i octav, under Titul: Beskrifning Wabets von Mitternacht und Morgen etc. af Admiring utgihwen; Så anmodas den henne kan hafwa, at antingen för betalning offra, eller emot pant och nödjaglig årlånsla til genomläsande utlåna, at lämna swar uti Linstråmaren Hindsbjergs kod mit för brunns-gränden på Österlånggatan i Staden.

Skulle någon i dese dagar wilia hafwa en hel eller halftäck wagn, nedförd til Göteborg, eller någon annan Stad, på den wägen, är mid en resande tillfälle dertill; äfwen som ock at så försälja en halftäck wagn; underrättelse sås derom uti Lundmarks Wod wid Riddarens torget.

Uti Gården N:o 33 på stora Glasbeuts gatan uti träbyggningen til lilla Glasbeuts gatan, är 2:ne rum med sine nödige utbus at hyra, eller ock hela Gården til löps.

Wid Kungs gårdens Ulricsdaghs Tegelbruk, åfundas en beständig och förständig Tegelålgare med Tegeldrängar til insfundande Midelsmåga, på nödige wåningrum och förörlagliga wite för dem skola meddelas; hwarom underrättelse sås hos Inspectoren Humla wid samma Kungsgård.

På Södermalm och Horns gatan i huset Blecktornet kallat, är at förhyra en stor Packbod, äfwen finnes där et partie Saltisen, tienlig för Wollap til sela.

En yngling om 23 åres ålder, åfundar komma till någon handlande; underrättelse härrom, sås på norrmalm och Tråkbacken i Linwåshwaren Omans Gård N:o 9.

Huset N:o 187 wid Löpmangatan och 156 til Trågårdens gränden, är til salu; hwarom underrättelse erhålles hos Skräddaren Damstöm 3 trappor up i samma hus.

Lyonsö Gårdens Gård med de derunder lydande Hemman, Torp och Pågenheter, belägen uti Södermanland ej långt ifrån Strengnäs; kommer under afrende den 14 Martii 1763 på wila åre at tillrådås, hwarjore de som torde wara bugade at samma Egendom arrendera, kunna sig ininom den 16 i denne Månad anmäla uti huset N:o 108 på lilla nygatan, och om willefören til arrendet underrättas: tunnandis under denna tid, hwar och en å sållet best Godset med des idemonee, samt äfwen i berörde hus på lilla nygatan erhåla nödig kundskap om des art och beskaffenhet.

Augusti Månads TAXA.

Hwarefter följande Persedlar försållas i Stockholm, Anno 1762.		Rp:mt
Bredd til et dre R:mt bde wåga.	En Kanna godt Dubbelt öhl	1 Dal. 8 det.
Hwetedredd med mildt bakat 1 Lod.	En Kanna Endelt öhl	20
Dito utan mildt bakat 1 och 1 fierd. Lod.	En Kanna godt Swag öhl	12
Strådt Rågbröd 2 och 1 halft Lod.	En Kanna Gdt Mildt	12
Dito ostkrådt bröd 4 och 3 fierd. Lod.	En Mark Färfst Dre Stut eller Dwi-ge-Ridtt	28
Et Fat Dubbelt öhl	dal. 50: —	18
Dito En Lunna	39: —	30
Et Fat Endelt öhl	24: —	28
En Lunna Dito	20: —	—
Et Fat Swagöhl	15: —	16
En Lunna Dito	12: —	22, 23, 24, 11
En Lunna Spisöhl	2: 16	a 16 dalet.
Färfst Rist.	Rop. Dal. Dre	Mindre Ståddor och Aborax
En Mark Rudor, Klundra	24	En Mark Id
Woren, Gibs, Giers, Färfst	24	Sit
Större Ståddor	24	Mörret

Af Kongl. Tryckeriet är utkommit:

Kongl. Maj:ts öfne Privilegium angående Fattens och Handlens Försållande på Dö Indien. Dat. then 7 Julii 1762.

Kongl. Maj:ts ytterligare Nådige Föordning, angående Förelags wilsens beskandande wid Stora Kopparberget. Dat. den 30 Junii 1762.

Riks Dags Tidningen N:o 83.

Stockholm's Heloblad.

Lördagen den 14 Augusti 1762.

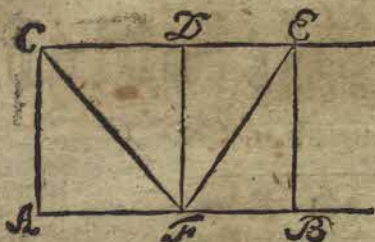
Lärda Saker, och Rön.

(Se Helobladet No 31.)

At på samma sätt, och under samma angel, som en stråle faller på en hård kropp, stötes han och tillbaka igen.

Sdet är fuller sant, at liuset består af et ganstka subtilt ämne, och trefte treförde, som skulle det kunna tränga sig igenom alla poros och öpningar, på hvad kropp det helst antreffade; men försärens biten visar, at det helt annorlunda ser. Ly det antreffar wäl jämlika kroppar, igenom hwillas små mellan-öpningar det obehindradt gå kan, så som glas, wain, och andra wätskor, wid hwilken genomfart, det äfwen afstrålit warder, hwarom tillförene är förmått; men så finnas äfwen åtskillige kroppar, igenom hwillas poros det sig intet tränga kan, ämningstone kunna intet alla strålar, som på deras öfvertåg falla, gå igenom, utan om några enda det göra kunna, blifwer dock then största delen af samma deras öfvertåg tillbaka stött (refleterad,) såsom ser på allehanda slipade och wäl polerade kroppars öfvertåg, til exempel, på slipade glas, och stål-speglar med mera. Ly wid en subtil kroppens genomfart genom ens annars poros, kommer intet endast an på sifwa finheten eller subtiliteten, som then gemenligen och beständigt hafwer, så wida han är then eller then kroppens, utan kommer det måst an på porernas figur, och at then genomgående kroppens delar hafwa then skapnad, som emot samma porernas figur swara kan. Til exempel: om en liten mellan-öpnig i en kropp, hafwer en rund figur, är klatt, at then genomgående kroppens subtila delar, som äfwen hafwa en rund figur, kunna utan möda gå igenom samma mellan-öpningar, men tberemot the subtila delar af then anstötande kroppen, som hafwa en mångkantig skapnad, til exempel: om the woto tlu-gu-santiga, kunna nåppeligen gå igenom samma runda mellan-öpnig; emedan alltid någon af thes många kantar, kunde taga emot wid brädden af then runda mellan-öpnigen, och således hindra genomfarten. Som nu liuset intet består af enahanda utan åtskilligt ämne,

som klartigen bewises af the åtskillige strålar, hwaraf liuset består, hwilka som the til järgen olika äro, måste och i sifwa figuren och andra omständigheter wara någon olika; är klart, at intet alla liuse strålar, som falla på en kropp, äro likeliga at gå igenom thes små mellan-öpningar, utan något en stor del, ja ofta then största, stötas tillbaka. Tberemot kommer dock wid theta tillfället mycket tberpå an, at et ting kan lätteligen wid genomgåendet genom en annans kroppens mellan-öpningar (poros,) sönderdelas uti sina simplesta och minsta delar (Elementa.) Ly hwar theta icke ser, kan en ting, som eljest är subtil nog, antingen med stor möda, eller aldeles intet gå igenom en annan kroppens mellan-öpningar; tberemot en annan ting, som wäreligen är i sig sielstoft nog, hafwer dock then egenheten, at then lätteligen kan sönderdelas i sina simplesta delar och Elementa, och utan möda kan gå igenom allehanda kroppars poros. Til exempel: luften är ganstka subtil, och mycket finare ämne än watnet; men emedan then intet så lätt kan sönderdelas i sina minsta delar och Elementa, som watnet, hwarill then elastiska kraft som finnes i luften, men intet i watnet, synes mycket bidraga; ty kan watnet tränga sig igenom the små öpningar, igenom hwilla luften, så länge then har sin elastiska kraft behållen, intet gå kan, såsom genom sådret, hwilket ligger emellan talriken och kläckan wid luft-pumpen, igenom hwilket watnet stiger, men ingen luft komma kan. Ly fast än luften har så mycket subtilitet och finhet, som fordras tberill at hon är luft, följer intet tberförde, at hon har så mycket finhet, som fordras tberill, at gå igenom alla kroppars mellan-öpningar, utan fordras tberill en större finhets grad, hwilken hon intet så lätt behålla kan, som watnet, hwillets ämne wäl är tiokare, men låter sig lättare sönderdelas, än luften. Fast än liuset är finare och subtilare än luften, kan det dock intet gå igenom alla mellan-öpningar på en kroppens öfvertåg, utan blifwer til största delen tillbaka stött, och det under lika stor angel; som det stötte an på then reflekterande kroppen, som af sådande figur nogas icke hämtas kan.



Ware AB en såd superficies, på hvilken strålen CF faller snedt (Oblique) så angeln CFA , som påfallande strålen CF går med superficies reflectente, kallas angulus incidentiæ, och angeln CFB , hvilken then reflecterade strålen CF går med samma superficies reflectente AB , kallas angulus reflexionis, hvilka både angler äro lika stora, nemligen angeln CFA och angeln CFB . Linjerne CA , DF , och EB , falla perpendiculært på superficies reflectentem AB , och uppstilles både Parallelogramma medelst twenne lika linier CD och DE . Nu är förut til märlande, at så en kropp går obliquet eller uti en linea Diagonal til superficies reflectentem, såsom här sker med linien CF , hvilken är Diagonalen eller tvär-linien, som går igenom Parallelogrammen $AFCD$, har hans rörelse sin determination af twenne olika directiones eller krafter, nemligen then ena directionen är linien CD , och then andra är CA ; men som superficies reflectens AB , intet står emot then direction som CF har uti CD , utan endast then, som samma kropp har uti CA , theförre anses then kraften CD , vara lika som i behåll wid ansöktandet uti F , hvilken kraft eller direction CD nu efter ansöktandet, anses såsom vara uti linien FD , hvilken bär vara lika stor dragen med CD , som är lika mot DE . Sedan nu strålen CF , eller hvad kropp thet bäst vara må, har stött på then hårda kroppen AB eller superficies reflectens, (Se här om Herr Hof = Rådets Wolfs Elementa Mechanicæ S. 400. Theor. 73. pag. 626. af 1717 års Edition) får then efter ansöktandet så mycket kraft, som then hade förr, så vida AB är en hård och Elastic kropp, hvilken genom sin elastisitet går på mycket motstånd,

som han compresserad warder; theförre har strålen CF sin direction och kraft behållen, hwilken är CA , som är lika mot DF , så vida the äro latera opposita i en Parallelogram $CDFA$. Thefutan är tilldrene förmått, at thesse strålen CF , har äfwen en annan direction och kraft, som kallas ED , hvilken äfwen för honom är behållen: emedan then direction intet haft något motstånd af superficies reflectente, hwadan strålen CF , efter ansöktandet på AB , med en dubbel direction och kraft går tillbaka, nemligen med FB , som är lika mot ED och DF , som är lika mot CA , och således måste then gå uti Diagonal-linien FE , äfwen som then tilldrene gådt i Diagonalen CF , så linjerne CD och CA woro thes directioner. Då som Parallelogramma $CDFA$ och $DEFB$ äro Rectangula, så vida linjerne CA , DF , och EB äro perpendiculære; och Diagonalerna CF , samt FE , dela the råta vinklerna DFB och DFC , så wäl som både Parallelogrammerna $CDFA$ och $DEFB$ i twenne lika delar, som af Geometrien är bekant, följer nödwändigt, at angeln CFD , eller angulus incidentiæ, är lika med angulo reflexionis DFE ; Thet är: the äro både hälften af en rätt angel, och således hwartdera 45 grader. Hvilket war thet samma som skulle bewisas. Om nu DF wore en stråle, som perpendiculært idå på superficies reflectens AB , är klart, at han i samma linea DF efter ansöktandet, ingo tillbaka igen: emedan strålen i then händelsen, intet hade mer än en enda direction och kraft, som deriwo honom emot superficies reflectens AB , nemligen efter linien DF , och han uti F , äfwo genom superficies reflectentis AB elater, så mycket kraft at gå tillbaka, som han hade förr, at gå uti linien DF , och kan ingen annan wäg gå tillbaka än i samma linie, så vida then är perpendiculære, om annars angulus reflexionis skal bliwa lika med angulus incidentiæ, som nödwändigt se måste, i anledning af thet som förut är bewist. Ly uti hvad linea ureddan DF och FB eller FE , strålen skulle gå tillbaka efter ansöktandet, bleiwo antingen angulus reflexionis förrer eller mindre, än angulus incidentiæ, hwilket är orimligt.

Meteorologiske Observationer.

Aug.	Kl. 8. f. m.			Kl. 2. e. m.			Kl. 9. e. m.		
	Bar.	Therm.	wind. wäd.	Bar.	Therm.	wind. wäd.	Bar.	Therm.	wind. wäd.
7	25: 5	16.6.	SO. - mult.	25: 0	18.6.	S. 1 ström.	25: 5	16.6.	S 1 mult.
8	25: 11	15.6.	S. - mult.	25: 23	18.6.	SW. 1 ström.	25: 35	13.6.	S - klart.
9	25: 35	13.6.	SW. - klart.	25: 35	17.6.	S. 1 mult.	25: 30	13.6.	W - mult.
10	25: 35	13.6.	W. - ström.	25: 45	15.6.	W. - ström.	25: 50	12.6.	W - klart.
11	25: 36	12.6.	W. - klart.	25: 61	19.6.	S. - klart.	25: 61	15.6.	S - klart.
12	25: 60	14.6.	S. - mult.	25: 65	19.6.	W. - klart.	25: 65	14.6.	S - klart.
13	25: 65	15.6.	S. - mult.	25: 70	19.6.	S. - klart.	25: 70	15.6.	S - klart.

Den 12 Sista Dw. Kl. 10, 1. m.

ANNO 1762 d. 14 Augusti.

Politie- och Commercie-Tidningar.

Samt andra för Publico nyttiga esterrättelser.

Följande Resande äro nyligen ankomne:

Capit. Håfssö ifrån Calmar, log. i huset N:o 30 wid Norelandsgatan. — Lieutn. Ebue sin ifrån Sivalund, log. i huset N:o 164 wid Ridsmangatan. — Gesworen Dahlman ifrån Sahlberg, log. på Källaren förärlsta Liiionet. — Ombudsman Waderus ifrån Gottland, log. i huset N:o 125 wid Kimsögatan. — Handelsman Heiderich ifrån Carlshamn, log. i huset N:o 43 wid Stortorget. — Coopwardie Capit. Ednquist, log. i huset N:o 128 wid Wackhusgränden. — Guldarbetaren. Penning ifrån Sjöbbergs, log. i huset N:o 115 wid lilla Nygatan. — Handelsköt. Ördnberg ifrån Wöråh, log. hos Sniotar. Engström i Kännarebans gränden.

I Stockholm äro ifrån den 6 Augusti till den 13 dito födde: '22 Wärdarn', '22 Gildt Wårn', '26 Par Wigde', samt begagnade 18 gamla Personer och 33 Wårn. (0) Utmärker at ingen Födertekning ifrån den Församlingen infommit.

De gamle Personer äro döde: 2 af Lungrot, 8 af Hettisig feula, 1 af Slag, 2 af Alderdom, 2 af Wattusot, 1 i Wårnsbörd, 1 af Olyckligt fall, 1 af Eldande feula. De 33 Wårnen äro döde: 3 af Wredisfeula, 17 af Slag, 4 af Dangiswen feula, 7 af Silbosta, 3 af Hettisig feula.

Damnen på de döde gamle Personer äro:

(Storkyrkan) Fabriquren Anders Sägström. — Stads-Soldaten Abraham Wengergren. — 3 Wårn. — (St. Clara) Hammar-Smeden Michael Michaelsons Enka 60 år gl. — Jungfru Brita Elisabet Hagendahl. — Pigan Anna Maria Ericsson. — 5 Wårn. — (St. Jacob) Hölaren Johan Öberg. — Hölare Enkan Brita Kånnerberg 75 år gl. — (Kåderah.) — (Tykaförk.) (0) (St. Maria) Enkan Maria Wikström 63 år gl. — För detta Inspectoren Hans Ahlgren 72 år gl. — Murdrängen Johan Womán. — 7 Wårn. — (St. Catharina) (0) (Kongsholmen) Jungfru Maria Runt. — Timmermannen Tillanders Hustru. — Hustru Stina Lilla. — 3 Wårn. — (Finska Förf.) 1 Wårn. — (Ladugårsländ.) Skolmästaren Daniel Bergner. — Jägaren Lars Wobergs Enka. — 3 Wårn. — (St. Olof) Conducturen Carl Fredrich von Becker. — 4 Wårn. — (St. Johannes) Fogde Enkan Elisabet Bergbom 84 år gl. — Volteyckare Gesåden Casper Schelt. — 7 Wårn. — (Barahuset) (0) (Skepph.) (0) (Danviks Förf.) (0) (Liewiske Regimentet) (0) (Sabbatsbergs Gattigbus.)

Heskillige Kungidweller

På Kongsholmen uti Qwarteret Nplet N:o 62, äro 3:ne Egendomar till sossu; Den första går hörnet at Trögårds- och bergs gåtorne, innehåller 14596 quadrat alnar, är försedd med et delshus och en god pump, där kan och byggas et stort hus, hwartil grunden är redan gjord med kalk och sand, och rådrarne kunna blifwa af mycken godhet, emot dem, som på Kongsholmen äro, hwilket igenom Stadsmurmästare attest af den 29 Junii 1762 försäkras. Den andra Egendomen nått in till förenämde, består af 10100 quadrat alnar, med träbyggning i förswartligt god skänd, byggd upp på det starkaste sätt, gjorde grundmurat med kalk och sand; det medlersta af huset är af sten, byggt år 1760; wånings rummen äro, en sal 27 alnar lång och 12 alnar bred, med 2:ne Worechåins kafelugnar, et stort och et litet kök, 10 kamrar, och en ordinalre stor sal, med 2 kafelugnar och 4 spissar uti rummen, samt wind öfwer hela byggningen, 4 stora hwålsde och en liten källare, utom en stor med kielstat. På gården är en wacker Colonnade, med sine Nidre af byggen igen med inarbetat smedslagg. Denne Egendom är på 7 år afsecurerad. Wredie Egendomen af 9059 quadrat alnar, kan bebbyggas med lika förmaner, som de idrut beskriwne 3:ne Egendomar, som alla baswa fri och egen grund, försäkras hwar för sig, så framt et någon idrut köper alla tre: kunnandes Egendomen styckwis eller tilhopa äfwen utbytas emot fröndis inne i Staden eller inwid måltutorien; och om så äfundas, kan halwa löpessällingen komma at innessä, efter derom träffad öfwerenskommiss.

Landskåparen Dominicus Scarpetta som uti flera år tillkåfers, med sin konst betient Hans Höghst. Kongl. Maj: med tänders uttagande och rengörande, jemte många Höga och Förydåma Personer af denna Stadens Inwånare, gifwer tillkåna, det han ännu bor i Staden på Wåg-gens gatan hos Kånngiutaten Sauer. Först tager han bort winsten af tänderna utan några co-gens sater, gifwer et skönt Engelskt tandpulswer at hålla them rena med, och bestiar them ifrån winsten. 2:de, gifwer han en löfbar tand-balsam som läser tänderna och borttager skidbrugg

af tandbittet. 3:to, Har han en skön Tinctur som siddar tandvärk. 4:to, Fyller han uti iholliga tänder, liksådes sätter han konstigt tänder i munnen, jemte det har han en skön balsam för Barn at skofa på deras tandbitt at tänderna må komma bästigt fram, at de ej så så svår på unga; hvad de unga angår, curerar han dem aldels med beqväma band, och dertill hörliga Medicamenter på fort tid, samt botar för allahanda slags maktar både hos unga och gamla med utvärtens cur.

På nort och Drottning: gatan nedan för skållaren 3 tunnot, uti huset N:o 29. hos Kopsparlagaren Caeman en trappa up, finnes inbuderade rum at hyra, bestående af en våning, mid skållare, Stal och wagnerum; hwarom underrettelse fås i samma hus.

Uti böenhuset på Östergånggatan, första gränden ifrån Slottebacken, är til nästkommande Michaeli halwa våningen 3 trappor ut hyra, bestående af 6 goda rum, jemte kök, skållare och wind; hwarom underrettelse fås uti Ödertelse Gabriels bod på Middarehus torget.

En tvåstusig Pharon är til salu; hwarom underrettelse fås hos Backmästaren wid Militia Skolans Entré: Casa Joh. Edvard.

En två trappor up i huset N:o 22 och en half mid lornbama, finnes 2:ne fortet godt hwete: midt til köps.

Althensfund Högwärdorne Herr Baron och Öfwer: Ståthållaren, samt Commendeuren af Kongl. Maj:ts Swards: Orden tillika med Nole Magistraten fastställt och förordnat, at thet Stad: den tilhörige, så kallade Skuttkoppare: hwarjort, på långholmen betägit, skal genom offentlig utrop, til nytt Arrende på wisa åhr, at then måstbludande uplåtad; förthenfull warder sådant härigenom allmänneligen kunnigt gjordt, på thet en hwar, som til berörde Ägendoms Arrenderande kan waka bugad, må hafwa tillfälle, at then 31 uti innewarande Augusti månad, kl. 10 förmiddagen, sig uti Stadens Handels Collegio insätta, och andud göra; kunnandes nu emedertid, om hwarjorts närmare beskaffenhet, och om wilkoren, underrettelse årdållas uti Stadens Handels: Collegio, alla Söndnads förmiddagar.

Stads: Mållaren Sam. Hierpe härskades, har i ombud at försälja, en uti Ödertelse Stad wäl belägen Gård, bestående af nödwändiga i godt stånd warande wånings: och utbus, Trågård och kopskåppor, tillika med dertill hörige 21 twåtedjedels tunland Stads: jord, hwaraf hälften är besädd med Råg, 1 och två tredjedels tunlands tobaks åker, ångar til 30 löp bd, och 2:ne betes bogar med mera.

Ifrån Kieriska Linne: Fabrique, är nolligen inkommit et partje hwita tärster af finare och gröfre sorter, som är til finnandes; 3 trappor up uti Assistenten Rießens hus i Hårbill gränd wid Kora kyrklobrinken, hwaraf sälles hwarje förmiddag.

Ego som wet sig hafwa några panter uti off. Höfaren Joh. Edwards Storbhus, behagade dem inom en månad efter detta dato utlösa; i widrig händelse, kommer med panterne at lagfaras.

Om någon skulle til köps åskunda Trissäckar och Kuggar af Wol til nyttande uti wäder: och wattu: qwarnar; så gifwes derom underrettelse uti Södra qwarthuset, hos Midnaren Mårter And. Öberg.

En Landtbusdhållare och Åkerbrukare åskundar til at arrendeka en Landt ågndom med kreatur och Inventarie, hwarom sås underrettelse uti huset N:o 9 wid ortorget och lästmalare gränden, hwaräst och fins wagnsbud at hyra, liksådes sås och underrettelse om en landtågndom som är til salu.

Stal och wagnerum äro at hyra til nästkommande Michaeli uti huset N:o 13 på Drottning: gatan in wid Pyramiderne, derest åfwen tillfälle är, at på längre och kortare tid insätta wagnar och åkedon: åfwen en förstlig wagn jemte nya skångselar, nu genast at löpa för billigt pris.

Öförgripeligt förslag til Medel, hwarigenom Spannemålen, så uti frucht: som osruktbara åhr, 1) allena kan bringas til et, öfwer hela landet, lika och enobanda, skälligt och skändigt pris, utan och de mått derwid tagas, at et föråd derutaf för 2, 3: a flere åhr altid är tillfreds och för handen, i wälmening upgisswit af And. Geisk, och försäljes i Segerdabls Wollåda för 1 Daler 4 des kopparmynt.

Uti föregående Besottad af then 7 Augusti N:o 31 är of förseende uti Råd: Toran för Augusti Månad utfatt 28 des marken för Dre: Stut: eller Dwige: Rött, men bör endast wara Sker: son des Kopp: mt marken för Augusti och September Månader, som härmed alljä rättas.

Åf Kongl. Tryckeriet är utkommit:

Sweriges Rikes Ständers Beslut, gjort, samtyckt och förskeddad på then Allmänna Riks Dagen, som hörs i Stockholm then 21 Juni 1762.

Kongl. Maj:ts Nådiga Stadsåstelse uppå Directionens af thet nya Ost: Indiska Compagniet Åbertiffament, angående Subscriptionernes emottagande och thetne Handlens widare fortsättande med en skändig Fond. Dat. then 25 Julii 1762.

Riks: Dags Tidningarne N:o 84. 85.

Stockholms Söndersblad.

Tördagen den 21 Augusti 1762.

Lärda Saker, och Rön.

(Se Söndersbladet N:o 32.)

Om Sol-glas eller Bränne-Speglar.

Sedan glas-Sfæriet blifwit upfunnit, kunna sådana glas beredas, hvilka genom solstrålarne brotning och reflexion, förena them tillfammans i en punkt, hvilken kallas focus eller brän-puncten: emedan en så skel värma utaf the förenade solstrålarne i samma punkt förorsakas, at papper och annan eldfång materia, på thet stället kunna iåndas.

Ibland alla så wäl nyttiga som underbara bhänomina, som äro i dags-luften frambrakte, sedan glas-Sfæriet blifwit upfunnit, äro äfwen brän-speglarne, hwilka wärkan uti eld och wärmas förorsakande, wäl kunna sättas en i drup förundean. Som konstén genom wijsa medel kan frambringa en köld, som är snart 40 grader starkare än then skingaste winterköld, som någonsin i naturen wänlig är, hwartil några Salta (Salt) och Spiritus af några acerbis tienliga äro, som af Ebymiska skrifter med flera omständigheter inbätmas kan; har äfwen konstén genom Sols wälsignelse upfunnit sådana medel, genom hwilka then aldrastörsta wärma och skärpste eld produceras, som wida öfwergår then Elementariske elden, af hwilken wi och wid fölsbräuf, och allehanda smält-proceser betiena. I the Ebymiske wärkskrifter äro i synnedelet 6 grader utaf eld och wärma, af hwilka Ebymici sig betiena wid sina Operationer. Then första graden af wärma är then, hwilken går lika högt med then naturliga wärman, som naturen brukar uti allehanda planter och jordwäxter, till theras tillwäxt. Then andra graden är lik med then naturliga wärman, som finnes hos en sund menniska, och går inter öfwer 92 a 94 grader uti Farenheits Thermometer: ty om wärmen hos en menniska blifwer förre, där hon nödwändigt: emedan thes blod så folberas, thes sinaste delar flöga bort, och thet jordiska blifwer ordeligt. Then tredje graden af wärma är then, som i öfwanstående Farenheits Thermometer, går ifrån 94 grader till 212, wid hwilken wärma wätnet

fluder, och kommer till sin högsta grad af hetta, som i naturen wänlig är. Then fjärde wärmas grad är then, som går ifrån 212 till 600 grader uti Thermometern, wid hwilken grad alla fina eljor ärbåda sin högsta wärmas grad, och stå i sit fludande. Then femte wärmas grad eller elds-graden begynner wid 600:de graden i Thermometern, och går allt thet lön till, at järnet smälter, hwilket är then aldrastörpste metall at bringa till smältning. Innom thes femte graden af eld, smälta alla metaller, guld, silfwer, tenn, bly, koppar och järn. Men then sätte och sidska graden är then wärma, som genom Catoptriska brän-speglar förorsakas, hwilken wida öfwergår och then wärma, som i naturen wänlig är, hvarom kan wärdare läsas Herr Boerhaves Ebymis, Pars altera, de Artis Theoria pag. 413. seq. Af sådana brän-speglar hafwa the i konstén förtäene, försäredigat och i luften framgiffwit ästifliga slag, hwilka alla at här upräkna, samt theras underbara wärkan at anföra, wore allför widlöfligt. Herrar Ledamötern af Kongliga Wästenflaps-Societeten, Harris, Desaguliers och Motte hafwa åre 1718 uti Ju-li månad, till solen sten som aldrastörpste, med en stor brän-spegel, hwilken war 42 tum bred, och et Segment af en Cyklar, hwars baswa in-del-linea (radius) war 46 tum, ästifliga wärdre försäde anskått, hwilka the förtäene i Societeten upgiffwit. Ibland annat, lade the en Diamant, hwilken wog 4 gran, uti foco eller brän-puncten af spegeln, så the sunno, at han mistade sin ottonde del af sin tyngd, och hade således allsenast en ottonde del öfrig, hwarande han, utan at kunna smältas, eller på något ställe af wärman bliwa genombörad, uti et smält domb uplöst blifwit, hwilket i höghen upstigt och jordswunnit. Se hvarom Ljummige Merckwürdig Begebenheiten in der Natur pag. 179 och 180. Andra slags brän-speglar at förtiga, hwarer Willeit uti Frankrike gjordt en brän-spegel af metall och en rund flagnad af 30 tum Diameter. Focus eller brän-puncten war ifrån stelfwa Concaviteten wid på 3 fot. Med thes samma kunde han innom 40 sekunder thet solaretnappat smälta järn, koppar innom 4, och silfwer innom 24 sekunder. En stålspäde kändt

te han innom 9, förbytte en bugge sten i glas på 45, och en fallsten på 52 sekunder. Thes uppå gjorde Vitette en annan brän-spegel af 34 tumis Diameter, hvilken kunde smälta allehanda slags metall, som var ungefär af en Svensk Carolins tiöckel, uppå några och 50 sekunder, och på samma tid, smälta up en tegelsten, samt förvandla honom i glas. Vitaldes hustru Herr Schirnhausen gjorde et Con-vert brän-glas af et Klotrund af 3 a 4 fots Diameter, och distancen of thes Focus (brän-punkt) var 12 fots, hvilken brän-punkt var en och en half tum i Diametern, och til at göra denna brän-spegels kraft ännu starkare, skickigenom at focus bleiwt mindre, lät han sätta et annat polerat lens, parallelt och i tillbörlig distance ifrån then födra brän-spegeln, så at focus intet blef mer än 8 linier i Diametern. Denna brän-spegeln kunde i et ögnablick förbyta i glas, tegel, kalktegel, Pimsten, och then hårda så kallade kalkstenen. Den smälte swafwel, bly, och allehanda slags såda under watern. Den smälte också alla metaller i et ögnablick och förbytte them i glas, så at järnet sprakade och kastade gnistor ifrån sig, lika som i Smidte-bården och under hammaren. Thet råda och hårda guldet, måste äfwen gifwa wigga för denna spegels kraft, så thet uti et glas förvandlat blef, och under sielfwa vitrification fick thet en färg, som nästan war lik purpur-färgen. Ja thet som mera märkwärdigt är, blef också Alkeftud, hvilken eljest är en eldfast sten, som uti then wanliga wärldes smedsteds tid aldeles ingen förändring lider, edurtu stark then och wata wå, uti Januarii månad, så solens strålar eljest intet hafwa så stor wärkan, smält, och i glas förbytt uti denna brän-spegels focus inom 10 minuters tid, hwilket för, ut, om thet sommartiden, så solstrålarne hafwa största wärkan, och snart efter äfwerståndet regnwäder, så luften ifrån wattu

dunster rånsad blifwit, genom hwilka solstrålarne mycket flingras, wade blifwit anskått, wade denna adbesti vitrification wiskerligen, in-nom mycket kortare tid kunnot gå för sig. Se här om mera Herr Hottions Pericon Technicum, under Titul af Burning Glasses (brän-spegel.) Thes brän-spegel kunna af åtskilliga ämnen beredas, såsom af glas, allehanda metaller, hwilka kunna poleras, så at then skan, på hvilken strålarne falla, är det sått och glatt: ja, Herr Boerhove förmåler uti sin Chimis första del, at sådana speglar kunna äfwen göras af is, så at the i luften sig uppå-bållande tillräckne bogelhorn, hwilka äro af åtskillig skapnad och storlek, skola ofta siena för sådana brän-spegel, af hwilka natursens Hætte sig ofta betienar, til at uppe i luften göra åtskilliga phänomena med löd och wärme, dunsters uppstigande och nederfallande, spiss, åskedunder, och sådant mera. Ut is således till-nor til brän-spegel, kan of så mycket mindre wonderligt föresälla, som han påtwer en ganska nära lifhet med glas uti genomskinnigheten, så wål som sielfwa glattbiten. Thesutan hafwa the både sit uespung af en materia, som tilldrens warit genomskinnlig och flytande. Som the både äro genomskinnliga kroppar, hwilka släppa luften igenom sig, kan of thet samma wid utgången utur glaset och isen, så thet kommer i et annat medium såsom luft, eller något annat, så afbrutas, at flere strålar, efter samma utgång utur glaset eller isen, samt thepå följande afbrytning, komma tillbepa i en punkt, som så blir brän-punkt. Om denna afbrytningen wid medel embylande, och efter hwilka natursens lagar then sker, är tilldrens handlat, så the Dioptriska phänomena föreskättes. Ut tråd kunna äfwen brän-spegel beredas, allena thet är hårdt, och et påtwer för många och stora poros, samt kan wål poleras.

Meteorologiske Observationer.

Aug.	St. 8. f. m.				St. 2. e. m.				St. 9. e. m.			
	Bar.	Therm.	wind.	wädl.	Bar.	Therm.	wind.	wädl.	Bar.	Therm.	wind.	wädl.
14	25:70	12.8.	S.	- flart.	25:65	20.8.	S.	- flart.	25:60	15.8.	S	- mult.
15	25:45	16.8.	S.	- rågn.	25:31	13.8.	S.	- mult.	25:21	15.8.	S	- flart.
16	25:20	14.8.	S.	- rågn.	25:20	19.8.	S.	- ström.	25:20	16.8.	S	- mult.
17	25:25	15.8.	S.	- rågn.	25:33	17.8.	S.	- rågn.	25:35	15.8.	W	- rågn.
18	25:35	15.8.	W.	- mult.	25:30	17.8.	W.	- ström.	25:25	14.8.	W	- mult.
19	25:17	15.8.	S.	- rågn.	25:5	16.8.	S.	- rågn.	25:0	12.8.	W	2 mult.
20	25:5	11.8.	W.	- flart.	25:5	15.8.	S.	2 flart.	25:5	13.8.	S	- ström.

Den 19 Nymåns St. 8, 3 m. e. m.

ANNO 1762 D. 21 Augusti.

Politie- och Commercie-Sidningar, Samt andra för Publico nyttiga esterrättelser.

Söjande Resande äro nyligen ankomne:

General Major Carpelan och Capit. Carpelan ifrån Pometn, log. på Drottenshus Källaren.
— Diverse Lieutin. Deger ifrån Nerike och Cammarberren Rosenbane ifrån Söderman-
land, log. på Malmens Källare. — Secretären Schönborg, log. på Källaren Winstret
wid Regerings gatan. — Victor Norhoff ifrån Allingsåbs, log. i huset N:o 20 wid Drottninge-
gatan. — Notarien Hofelhan, log. hos Stomakaren Gröndahl wid Regerings gatan. —
Handelsman Lindroth ifrån Norrköping, log. på Källaren Sveriges Wagn. — Handelsman
Alberhoff ifrån Hamburg, log. i huset N:o 129 wid Nera Nygatan. — Handelsman Velau-
soff ifrån Petersburg, log. på Källaren Draken. — Guld- och Silfver arbetaren Winberg
ifrån Wiborg, log. på Eddermalm och St. Catharina Kyrkogata uti Waktmästare Entan En-
grens hus. — Kyparen Lindeman ifrån Norrköping, log. i huset N:o 134 wid Östergatan.

I Stockholm äro ifrån den 13 Augusti till den 20 dito födde: 28 Wäghörn, 19
Flickor Wagn, 7 Par Wigde, samt begravne 30 gamla Personer och 33 Barn. (o) Ut-
märker at ingen Födetekning ifrån den Besamlingen, inkommit.

De gamle Personer äro döde: 5 af Alderdom, 13 af Hettisig sula, 1 af Dangiswen
sula, 2 af Slag, 1 Drunknad, 2 af Släckfeber, 1 af Lungrot, 2 af Håll och Sting, 2 af
Wattusot, 1 af Fråsa. De 33 Barnen äro döde: 3 af Kitbosta, 1 af Hettisig sula, 21 af
Slag, 6 af Wedskula, 1 Dödsdöd, 1 af Dangiswen sula.

Namnen på de döde gamle Personer äro:

(Storkyrkan) Wedbråre Entan Anna Ros 68 år gl. — Under-Officerare Entan Elsa
Swensdotter Widenlund 67 år gl. — 1 Barn. — (St. Clara) Laqueien Mattias Pels-
ström. — Pigan Margareta Stridberg. — 1 Barn. — (St. Jacob) (o) (Ridareh.)
— (Tyksåsk.) — (St. Maria) Timmerfällan Petter Asplund. — Entan Stina
Söderberg 70 år gl. — Eldman Simon Källman. — En Eldman ifrån Söderhamn.
— Eldman Olof Morin. — 2:ne Hustrur på Kattighuset den ena 67 och den andra 82 år gl. —
3 Barn. — (St. Catharina) Höfaren Johan Edlarsers Enka 70 år gl. — Hustru Ma-
ria Pettergren. — Capitain Kutenansen Salomon Friedrich Naab. — Besökaren Anders
Wefman. — Höfaren Entan Brita Sammarsten 62 år gl. — Entan Catharina Snack 82
år gl. — Kattighus Huset Stina Hindrichs dotter 66 år gl. — Drängen Abraham Ander-
son. — Spinnerstän Judith. — 19 Barn. — (Kongsholmen) (o) (Finska Förl.)
Steddare Gesällen Anders Asplund. — (Ladugårsländ.) Timmermannen Olof Wirberg.
— Timmerman Johan Elman. — Jungfru Brita Holm. — 5 Barn — (St. Olof)
(o) (St. Johans) Murgesällen Johan Hammars Hustru. — Pigan Anna Nihl 66 år
gl. — Entan Sara Erikdotter 82 år gl. — 3 Barn. — (Barahuset) Fendriken Kongas
Dotter. — (Skepph.) — (Danviks Förl.) Drängen Pet. Bergman. — 1 Barn.
— (Hemiska Regimentet) (o) (Söderbergs Kattighus.) Entan Sigrid Ewning 61
år gl. — Stomakare Hustrun Elisabet Norling.

Åtskillige Fungidresser

Ålthenslund Högwärdorne Herr Baron och Diver- Stårhållaren, samt Commendeuren af
Kongl. Maj:ts Svärds-Orden tillika med Ålthens Magistren fastslätt och förordnat, at ihel
den iihdrige, så kallade Skuffepare- hvarswert, på Kongsholmen belägit, skal genom offentlig
utmon, till nytt Merende på wiska åhr, at then måttbludande upstås; förthenful warder sådant
härigenom allmänneligen kunnligt gjordt, på ihel en hwar, som till beröde Ålthens Merendes-
raner han waga hugad, så hwarwilske, at then 21 uti inntwärande Augusti månad, kl. 10
föremiddagen, sig uti Stadens Handels Coll:gio inlåsta, och anbud göra; tunnandes ny emdlets
tid, em hwarwerts närnare besaffnhet, och em wilforen, underrettelse årsållas uti Stadens
Handels- Coll:gio, på Söderbergs förmiddagat.

En ogift person som wäl förestår landtbusshållning, samt råfna och skrifwa, Åfundar Inspe-
ctors sckla på något Herrskaps gods, under rättelse derom sås på Ladugårds landet och Capitains
gatan uti huset N:o 149.

Uppå Södermalm wid början af Waldemar Nyllus gatan eller näst in till den så kallade
Björngården, är till insundande scklings tid, uti Gården N:o 165 at byra en tapiserad Sal
och 2 a 3 kamrar; under rättelse erhålles i oiwannämde gård.

Sidst, onsdag som war den 18 Augusti, är en liten svart hundmalp af Spansk art måst
fullmuren, med hwit fers i bröstet, och hwita hår på främsta delen af alla 4 labarne, samt bru-
na hår uppå öronen, itän des ägare bortslapen: den som samma hund till rättta skaffar, och till
Wackmästaren Forsberg uti Kongl. Commeret-Collegio afslämnar, skal med 24 Dal R: mit förskölas.

Uti det Gref. Delagardiska huset på Drottning-gatan, finnes bustrum för ogifta Herrar at
byra; under rättelse sås uti samma hus i nedersta wåningen.

Uti huset N:o 74 i den så kallade Triewalds gård wid tornbarna, är bortsluten en liten sck-
wer masked om 2 och et halft tods wigt, märkt med A J R och Guldsmeden Åkermans skäm-
pel; den som derom kan hafwa någon kundskap, och gifwer det i samma hus tillkänna, skal blif-
wa wäl förskölt.

På Ladugårds landet i hörnet af stora och Grefsgatan, i Gården under N:o 18 och 19, blif-
wer till nästkommande Mich:il, 6 st. wåningsrum ledige, dels med tapeter, dels utan, ätween och
föt, skåffare, Stall, såbus och andra utbus, samt nytriande af Bagare: sckuga i gården till busshof.

Till byra och firat at uttröda, är en för byret uti huset N:o 57 i hörnet af brunns-grändan och
Bsterlånggatan, hwarest en trappa up widare ytter rättelse derom ghwes.

Uti Weggare: wäket wid nya Kongsholms bron, är en Sal och en kammar samt Stall
och wagnsbuss at byra, och uti Gården N:o 115 wid hörns-gatan bredwid Stektornet, är en
wåning bestående af en Sal, 2:ne kamrar och föt med nödige utbus, at byra; hwarom under
rättelse sås så wäl i bemänte Gårdar som på Cumlins Caffebuss i trängsund.

Et pæsig riktig byggen Eskipan till taltäckning, 4 åre gammal, är till salu; hwarom un-
der rättelse sås hos Handelsman Joach. Gottfr. Alarot i des bus wid Banquen 2 trappor up, och i
des frambod wid Skepsbron uti huset N:o 88.

För kort tid sedan är en af lång Silwe: Snusdosa uphöftad, och uti förwar tagen; den
som samma dosa förlorat, och till oss i des mäkten kan berätta, sås derom under rättelse uti Dst:
Lunds krodobod på Westerlånggatan.

Uti huset N:o 15, swart wid Slottbacken på Bsterlånggatan, blef den 36 Martij bortsku-
llt et stort Wyrers Ubr, med silwer skifwa och Konung Augusti i Wåhlens Portreit, samt i
Deon en Diamant insattad, som med uhrwädet öfwer ansiktet löper, och glas öfwer i botten, den
som beröde Ubr kan till rättta skaffa i oiwannämde hus, skal vederligen förskölas.

Om någon Trädgårdsmästare eller Trädgård: dräng är hugad at nedskatta sig på Diond,
så anwises dem goda och tiensliga lägenheter till Trädgård: anläggande, utan någon annan afgift
än allenast inrätta fructbärande träskofar och plantor, bagar af wildda trån, skida och und:twissa
admgogen om bärande och wildda tråns planterande uti the Soeknar och tractier som dem skola till-
läggas; närmare under rättelse kan erhålles af Landeshöfdinge: Ambetet i Calmar.

Wid Slottbacken och Bsterlånggatan uti lilla gula böndhuset N:o 15, finnes færdig giord
nya finare och grödre Sängsläder tillka med skäder och duhn af alla sorter, Madraser af tagel
och hår, ätween om beståes Säck: Madraser, samt tagel och hår, apert för billigt pris.

Uti huset N:o 131 på lilla nygatan mit emot Kongl. Post: Contoiret, är godt Jættålar dr-
ka till köps, så wäl antartals som kanwis och på husestillet. Där sammastådes är och en Salubod
till at byra.

3 Junij och Julij Månader åro 20: Kapetya iskan utrikes orter hit till Stader ankomne,
nemligen 3 från Petersburg och 26 från Narwa, med Sampo, Pin, och Sals 50 från New
del, 12 från Riga, 21 från Curland, 18 från Danzig, 4 från Königsberg, 4 från Pomern, och
4 från Wismar med Spannemål, 3 från Holsten, med Victualier, 2 från Köpenhamn, med
Wuder, Säckar, 7 från Norge, med Fiskworot, 1 från Hamburg och Berghen, 6 från Holland
och 3 från London, med Ost, skycksgods och barkast, 10 från England, med Malt, senkohl och
barkast, 1 från Jeland, med Emde, 4 från Frankrike, med Win och Dråwin, 7 från Portu-
gal och 9 från Widelbaswet, med Win och Salt.

Åf Kongl. Cryderiet är utkommit:

Riks-Dags Eldningen N:o 86.

Stockholms Heloblad.

Tördagen den 28 Augusti 1762.

Lärda Saker, och Rön.

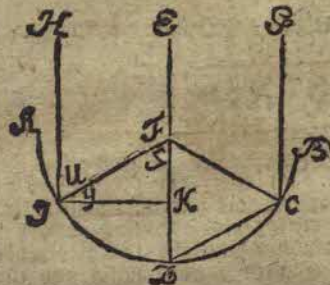
(Se Helobladet No 33.)

Om Solglas eller Bränne-Speglar.

De heta föregående är nu klart, at, som brän- speglar kunna beredas både af mörka och intet genomskäliga kroppar, såsom träd och allehanda metaller, silfver, jern, koppar, måpång med mera, jem och af genomskälande, såsom glas och is med mera, äro deriwen these brän- speglar twenne slag, nemligen Catoptriska och Dioptriska. Wid thesa renare, kommer man at hafwa öfver, både på solstrålarnas refraction, och sedemera thesas på följande föröning. Wid the Catoptriska speglarna finner man ingen refraction: emedan the äro beredda af en tät och mjukt materia, som intet släpper the ljuse strålarne igenom sig, wid hwilken genomgång the blifwa afbrutne, utan the göra sin tiens endast genom reflexion, i the thesas glatta och wäl polerade sidor, föder the uppå sig fallande strålar tillbaka igen, under samma wiinkel, som the på denne punkt hafwa, efter hwilket tillbaka ståande, the sedemera komma uti en punkt tilbopa, som kallas brän- punkt. Därutaf följer äfwen, at the Catoptriska brän- speglarne, som endast göra sin tiens genom solstrålarnas reflexion, måtte äga långt större kraft, samt göra underbara re- wärkningar, än the Dioptriska, hwilka göra sin tiens genom strålarnas afbrytning, under hwilken afbrytning, the så sin direction till brän- punkten. Ly så wäl slufets som wärmans styrka härdre utaf Solstrålarnas intensitet eller såta sammarmaro in till hwarannan. Eftersom äfwen the Catoptriska och Dioptriska brän- speglarne strålar hwarannan, midels brän- punktens olika distancie till hwarannas spegeln. Wid the concave eller höliga brän- speglarne kan undertiden händas, at focus blifwer uti hwarannas spegeln, eller the yttersta kant, nemligen i then händelsen, at solstrålen faller på spegeln parallellt med hwarannas axis eller then linien, uti hwilken spegeln medelpunkt är, så han är en del, eller et segmentum af en Spåra, och samma strålens inclination till spegeln radius eller hwarannas Diameter gör just 60 gradet: ty så han sedan, på spegeln insa och concave diwettlag, under

mindre, allt efter som porernas störelse eller mindere öpnig the serdror, hwilka the på superficies contingente anträffa. Thetta bewises nogsam utaf the treantliga glas- priema, som uti Camera obscura sättes gent emot then tillä öpnigen, igenom hwilken solstrålen insfaller, så han uti thetta glas- priemare så blifwer sönderdelad, at alla 3 hufwudsågorne, som äro thes Elementa eller simplaste delar, på wägan gent emot öpnigen och glas- priema föreskälte blifwa, hwarom tillförens wid et annat tillfälle, är förmått. Som nu ljuset eller solstrålen, under sin färd igenom the Dioptriska brän- spegeln, lider så mycket afbrytning til sin intensitet, så the uti småre delar sönderdelades warder, är klart, at så these sönderdelade strålar komma tilbopa i brän- punkten, kunna the intet hafwa then wärkon, jem the strålar hafwa, hwilka äro tätare och tuckare, eller under samma steds hwarer Elementa eller simpla delar. Ly som then strålen, hwilken är tätare samt tuckare, och således intet blifwit sönderdelad, äger starkare lys i sig, än the som blifwit i mindre delar sönderdelades, och således de glesare 3 äfwen så måste et en odelt stråle, sådan som then är, hwilken strålar en Catoptrisk brän- spegel reflecteras, uti brän- punkten, föder såta större värma, än then strålen, som föder i then Dioptriska brän- spegeln wid genomgången blifwit sönderdelat, och sedan sådt sin direction til brän- punkten. Ly så wäl slufets som wärmans styrka härdre utaf Solstrålarnas intensitet eller såta sammarmaro in till hwarannan. Eftersom äfwen the Catoptriska och Dioptriska brän- speglarne strålar hwarannan, midels brän- punktens olika distancie till hwarannas spegeln. Wid the concave eller höliga brän- speglarne kan undertiden händas, at focus blifwer uti hwarannas spegeln, eller the yttersta kant, nemligen i then händelsen, at solstrålen faller på spegeln parallellt med hwarannas axis eller then linien, uti hwilken spegeln medelpunkt är, så han är en del, eller et segmentum af en Spåra, och samma strålens inclination till spegeln radius eller hwarannas Diameter gör just 60 gradet: ty så han sedan, på spegeln insa och concave diwettlag, under

Samma onkel blifwer reflecterad, gde han efter reflexion således tilbaka, at han möter spegelns axis, just uti thes Pol eller yttersta brädd, som af följande figur bättre inhämtas kan.



Ware bågen $A D C B$ en concave bränspögel. Thes axis eller Diameter ware linien $E D$, och medel = punkten F , G En stråle, som gde parallel emot axis $E D$, hwilken stråles inclination til $F C$ eller halwa Diametern, ware 60 grader. Så är angeln wid F äfwen 60 grader: ty anglerna wid C och F äro alterneri, emedan linierne $G C$ och $E D$ äro parallella, och således äro these angler lika, som af Geometrien är befant. Som nu uti hwar och en Triangel, alla 3 anglerna tilhopa gdra 180 grader, och Triangelns $F D C$ angel, wid F eller verter är 60 grader, måtte the både anglerne wid D och C , eller angeln D , och angeln $D C F$, gdra tilhopa 120 grader. Nu är angeln $D C F$ såsom reflexions, lika med angeln $G C F$, som är angulus incidentis, och per hypotesin skulle vara 60 grader, hwarom, nemligen angulorum incidentis och reflexionis likhet är förmått, thesfore blifwer angeln D , uti Triangeln $F D C$ 60 grader, och således alla 3 anglerna, $F D$, och $D C$ lika, så at alla 3 sidorna $F D$, $D C$ och $C F$ äro lika stora. Som nu $F C$ är radius uti thessa Cirkeln $A D C B$, som gde ifrån medel punkten F til Peripherien; måtte äfwen linien $F D$, som är bewist vara lika stor med $F C$, och begynnes således i medel = punkten F , äfwen gå til Peripherien, så wida then samma också är radius Circuli, och alla radii hafwa både lika början och slut, hwilket är grunden: wärth, at the äro lika stora, thesfore måste then wida stötta strålen $E D$ möta axis $E D$ uti

punkten D , som är spegelns Pol eller yttersta kant. Se hädrom Herr Hof = Rådet Wolfs Elementa Opticæ pag. 163. Libor. 38. af 1713 års Edition. Men om en stråle faller in på en concave spegel, under en angel, som är mindre än 60 grader, blifwer brän = punkten uti en distanc, som är mindre än en fjerdedel af hela Diametern, ifrån seltwa brän = spegelns superfacie reflectente. Ware uti samma också förutgående figur, $H J$ en solstråle, som gde parallel emot brän = spegelns axis, så wida alla solstrålar, sde solens fastliga distanc ifrån jorden, hållas före ad sensum gå parallell til hwarandra, thesfore om en stråle hålls före gå parallell mot axis speculi, så äfwen alla the andre parallella med honom, men under en angel med radio Circuli $F J$, som är mindre än 60 grader. Så blifwa anglerne U och J lika; emedan linierne $H J$ och $E D$ äro parallella, och angull y och z således alterneri. Anglerne u och y äro äfwen lika, så wida then större är angulus incidentis, och the senore angulus reflexionis, i följte hwarof, äfwen anglerne z och y blifwa lika. Dwa enim ägvalta sunt unti tertio, ägvalta sunt inter se, som axioma Geometricum tyder, och således är Triangeln $F K J$ et Triangulum ägvalium, i hwilken sidorna $F K$ och $K J$ äro lika stora, som af Geometrien är befant. Nu äro linierne $F K$ och $K J$ tilhopa lagde, större än linien $F J$. Ty uti hwar och en Triangel, äro allid twenne sidor tilhopa lagde större än then tredje, som uti Geometrien bewises. Nu är linien $F J$ lika med linien $F D$, så wida the både äro radii ten Cirkel, thesfore äro linierne $F K$ och $K J$ tilhopa lagde, äfwen wäl större än $F D$. Emellan nu linien $F K$ är lika mot linien $K J$, är klart, at $F K$ är större än hälften af $F D$; ty om linierne $F K$ och $K J$ lades tilhopa ten linea, som så blifwo $F J$, wore $F K$ just hälften af samma linea $F J$, så wida $F K$ och $K J$ äro lika: efter nu samma linea $F J$, eller $F K$ och $K J$ tilhopa lagde, äro större än $F J$, eller som är olt thet samma, än $F D$, hwilken är lika med $F J$, så wida the äro radii uti en Cirkel, som Geometrien lærer, thesfore måste $F K$ allena, vara större än hälften af $F D$, at således linien $K D$, som är brän = punktens distanc ifrån brän = spegel, blifwer mindre än halwa radius $F D$, eller mindre än en fjerdedel af hela Diametern $E D$, hwilken alltså är dubbelt så stor, som radius $F D$.

ANNO 1762 d. 28 Augusti.

Politie- och Commercie - Tidningar.

Samt andra för Publico nyttiga efterrättelser.

Meteorologiske Observationer.

Aug.	Kl. 8. f. m.			Kl. 2. e. m.			Kl. 9. e. m.		
	Bar.	Therm.	wind. wädrl.	Bar.	Therm.	wind. wädrl.	Bar.	Therm.	wind. wädrl.
21	25:15	13.0.	W. 2 mult.	25:20	17.0.	W. 3 ström.	25:22	15.0.	W 2 ström.
22	25:15	12.0.	Ø. - rågn.	25:20	15.0.	N. 2 mult.	25:30	11.0.	N - flart.
23	25:25	10.0.	NW. - flart.	25:35	16.0.	NW. 1 flart.	25:31	11.0.	W - rågn.
24	25:31	10.0.	N. - mult.	25:35	14.0.	W. 2 flart.	25:30	9.0.	W 3 flart.
25	25:25	7.0.	W. - mult.	25:35	13.0.	W. - ström.	25:40	10.0.	S - flart.
26	25:40	9.0.	SW. - mult.	25:35	15.0.	W. - ström.	25:35	12.0.	W - mult.
27	25:35	11.0.	W. - mult.	25:31	14.0.	W. - rågn.	25:31	12.0.	W - ström.

Den 26 Jöfka Dw. N. 11, f. m.

Söjande Resande äro nyligen ankomne:

Lieut. Toll ifrån Finland, log. i huset No 45 wid Låfsmalare gränden. — Lieutn. Hising ifrån Upland, log. i huset No 42 wid Stora Nygatan. — Rådman Emmett ifrån Stenungsås, log. i Nrecht's hus wid Rånckro gatan. — Boktryck. Hören ifrån Wexeröde, log. i huset No 17: wid lilla Nygatan. — Stottsbofd. Nordblad och Fabriq. Kor ifrån Westersås, log. hos Perugur Mataren Sellbeck på Stora Nygatan. — Studenterne Fieder, log. i huset No 4 wid Singsjutare backen. — Kateljugnsmästaren Willström ifrån Ho, log. hos Kustru Helmiel wid Brundberg. — Bomulsmästare Grefskerne Krüger, Widerström och Magor ifrån Södthborg, log. i huset No 9 wid Bondegatan.

I Stockholm äro ifrån den 20 Augusti till den 27 dito födde: 16 Gåfedar, 20 Glick Barn, 13 Par Wägar, samt begräfne 29 gamla Personer och 44 Bawn. (o) Utmärker at ingen Förteckning ifrån den Församlingen inkommit.

De gamle Personer äro döde: 5 af Lungfot, 2 af Dangshwensfula, 1 af Mattande fula, 11 af Hettlig fula, 3 af Alderdöm, 2 af Slag, 1 af Colique, 1 af Wädelsia ändels. 2 af Torrmäst, 1 af Wattusot. De 44 Bawn äro döde: 20 af Slag, 7 af Kiftbosta, 1 af Hettlig fula, 6 af Brödfula, 4 af Lärken, 1 Drunknad, 4 af Dangshwens fula, 1 af Kopper.

Namnen på de döde gamle Personer äro:

(Storkyrkan) 2 Bawn. — (St. Clara) Pigan Helena Lind. — 3 Bawn. — (St. Jacob) Diwedirecturen Jacob Faggots Fru Elisabeth Ehrensfröm. — (Ridsch.) Upphörd's Commisarien Gabriel Wexros Kustru 47 år gl. — Hufvutken Eric Enberg. — (Tytkaförk.) — (St. Maria) Ständ:Diabants Enkan Catharina Brandt 82 år gl. — Jernbåraren Petter Bong. — 8 Bawn. — (St. Catharina) Färgaren Johan Jacob Dabls sten. — Wackmästaren wid Kongl. Slotts Cancelliet Johan Wollund 70 år gl. — Kustru Anna Catharina Widmar. — Stofickaren Johan Berner Kåbock 66 år gl. — Myttaren Eric Wiltman. — Pigan Siina Lund 61 år gl. — Enkan Maria Edderberg 67 år gl. — 11 Bawn. — (Kongsholmen) Timmerman Anders Lindstedt. — Jungfru Johanna Wred. — Pigan Brita Ericsdotter. — (Finska Förf.) Enkan Marta Ullstedt. — Timmerman Anders Nilpeläs Kustru. — (Ladugårshand.) Enkan Margareta Selander 73 år gl. — Enkan Wablborg Dman. — Enkan Anna Stockhus. — Kienstegåpen Nilé. — Maria Christina Osterberg. — 5 Bawn. — (St. Olof) Kobaks Planturen Nikletts Kustru. — Pigan Brita Nofsdotter. — Korpare Enkan Greta Davidsdotter 63 år gl. — 10 Bawn. — (St. Johannes) Bokbindare Enkan Margareta Padou 67 år gl. — Stads:Wätkmanen Johan Stadigs Kustru. — Pigan Anna Ullberg 72 år gl. — (Barnhuset) (o) (Skopsh.) (o) (Dawvils Förf.) (o) (Klewiske Kigementet) (o) (Sabbatsbergs Kallighus.)

Uttfällige Kungörelser

Uttbensfund Högwälborne Herr Baron och Hwiv: Ståthållaren, samt Commendanten af Kongl. Maj:ts Swärds-Orden tillika med Råde Magistreten fastställt och förordnat, at thet Stadens tillhörige, så kallade Skurleppare- hvarfwet, på Långholmen belägit, skal genom offentlig utrop, til nytt Arrende på wissa åre, at then måstbludonde upståtas; sdrerkskul warder sådant härigenom allmänneligen kunnligt gjordt, på thet en hwar, som til beröfde Ågendoms Arrendevande kan wara hugad, må höfwa tillfälle, at then 31 uti innwarande Augusti månad, kl. 10 förmiddagen, sig uti Stadens Handels Collegio inskåla, och anbud göra; sunnandis nu emedertid, om hwarfwets närmare beskaffenhet, och om wilkoren, underättelse årbållas uti Stadens Handels- Collegio, alla Söcknedags förmiddagar.

På Ladugårds landet i hörnet af stora- och Grefsgatan, i Gården under N:o 18 och 19, blifwer til nåtkommande Michaeli, 6 ss. wåningsrum ledige, dels med tapeter, dels utan, äfwen off köf, skåfere, Ståll, råhus och andra uthus, samt nyttliande af Bagare- stuga i gården til husebehoif.

Om någon Trågårdsmästare eller Trågårders- dräng är hugad at nedställa sig på Land, så anwises dem goda och tienliga lägenheter til Trågårdes anläggande, utan någon annan afgift än allenast inrätta fruktbarande träskolar och plantager, bogar af wilda träen, Åsta och underwisa allmogem om bårande och wilda träns planterande uti the Socknar och tractat som dem Rosta tillagats; närmare underättelse kan årbållas af Landshöfdinge- Ambettet i Calmar.

Til et wid Göteborg anlagt nytt Pappersbruk, Korndal salat, åfundas tillfällige Besöf- ter och arbetare, hwarjorde om några sådane finnas som skule wara bogade at antaga tjenst, ju fder des hårdre kunna anmäta sig anringen hos Postpostaten Johan Georg Lange i Göteborg, eller hos des Factor i Stockholm Olof Melberg, boende i Schmidtlerska huset på stora Nygatan N:o 76, då de om wilkoren närmare Rosta bliwa underättade.

Stads- Råttaren Sam. Hjerpe härskades, har i ombud af försälja, en uti Södertelje Stad wäl belägen Gård, bestående af nödiga i godt stånd warande wånings- och uthus, Trågård, gård och lofsläppor, tillika med dertill hörige 11 två tredjedels- tunland Stads- jord, hwaraf hälften är besädd med Råg, 1 och två tredjedels tunland tobaks- åker, ångar til 30 lof bö, och 2 1/2 betes bogar med mera.

I huset N:o 88 och en half wid fornbamn 2 trappor up, finnes hwete och rågmjöl til salu. På Tönnelöf Sättegård, hos Majoren Winding, finnes til köps all slags god Boskap och Kreatur, bestående af utgångs- och om, som i kallaste wintren aldrig hällits uti hus, hästar och föslingar. Spanska och Engelska råde, goda mjöls- tor, Orar och ung Boskap, Aragoniska Beckar och Getter, samt Ewin; the som äro hugade at köpa, kunna wid skälet dem best, och accordera om priset ju fder des behöf.

Uti huset N:o 134 på Waggins gatan, blifwer nåtkommande Michaeli en wåning at hyra, bestående af 11 rum, med eller utan wagnshus, samt skåftrum fdr 4 hästar; underättelse sås i samma hus.

Uti Wackmästaren Wetterstedns stenhus på malmstills gatan, finnes husem med stall och wagnshus nåtkommande Michaeli at hyra; underättelse gifwis derom hos Ståthållaren Strömborg i huset N:o 36 wid Smedlegals- brunnen.

Uti huset N:o 15 på Drottning- gatan, finnes en wäl gjord Chaise til salu fdr 2 1/2 personer; underättelse sås uti samma hus i nedersta wånningen på wänstra handen.

Fdr en hedertlig person, är en stor sammare, med eller utan seising, samt klädtwätt, nu ffreare eller i bddt at hyra; hwarom underättelse årbållas i Söderteljes Fabriqs- bod wid Riddarhus lofget.

Af Kongl. Tryckeriet är utkommit:

Swes Rikes Ständers Bewilning fdr år 1763 och the påföljande åren til och med thet årets slut, så nåsta Riksdag kommer at uphöra. Dat. then 21 Junii år 1762.

Kongl. Maj:ts Nådige Resolution och Fdrklaring uppå the Allmänne Beswår och ansöknin- gar, som thes trogne Underståtare af Presbyterkapet i Sverige och Finland, wid then nyligen öfwerståndne Nils Dagen, andragit. Dat. then 10 Augusti 1762.

Kongl. Slots Cancelliets Kundgörelse, at Arrendet af Postapenningarne och Åkerfatten här i Staden kommer til then måstjudande genom Auction at upståtas. Dat. then 21 Augusti 1762.

Kundgörelse, angående några wid Civil Statens Ente- och Pupill- Casa ytterligare gjorde fdrättningar. Dat. then 15 Julii 1762. Fdr en Tabel som urwisat the årlige afgifter, samt pensionerne efter Personernes ålder. Kostar 18 öre Kopp:mt.

Riks- Dags Tidning N:o 87.

Stockholms Meloblad.

Lördagen den 4 Septembr. 1762.

Lärda Saler, och Rön.

(Se Melobladet N:o 34.)

Om Sol-glas eller Bränne-Speglar.

Si the convere brän = speglarne, är brän = punkten wid wisa händelser belägen ifrån sielfwa then runda brän = spegeln, så långt, som spegelns halwa radius, eller hwerde delen af the Diameter wara wände, nemligen: så spegeln är en glas-sphär eller kula, som ej med någon wätska är uppfild. Theremot, om then Spåriska brän = spegeln är full med wain, blifwer brän = punkten distans ifrån samma spegel så stor, som thes hela radius eller halwa Diameter är. Uti the brän = speglar, som på then ena sidan äro platta, och på then andra sidan runda, (platta conuera) är brän = punkten distans ifrån sielfwa spegeln så stor, som brän = spegelns hela Diameter är lång, i then händelsen, at strålarne parallellt emot spegelns axis, och när in til donom falla på then platta brän = spegelns sida, och om samma spegel är tom. Men om han är med wain uppfild, och strålarne falla både parallellt och när in til thes axis, på thes platta sida, blifwer brän = punkten distans ifrån samma spegel hälften mindre, nemligen så stor, som spegelns halwa Diameter eller radius är lång. Men här om kan läsas i Herr Hof-Rådets Wolfs Element. Dioptric. pag. 231. seq. af 1715 årets Edition. Här wid är ock at märka: at ju mindre focus eller brän = punkten är, ju större är och thes wärkan, nemligen i then händelsen, at lika många strålar falla på twennne brän = speglar, så är altid then brän = spegelns kraft större, hwars focus är mindre: ty thes strålar äro tätare tillhopa, och just theruti, at strålarne äro tät sammanpackade, består thes brännings = kraft. Therfore, så man wil göra brän = punkten mindre, betienat man sig af thet konfigrepet, at man brukar twennne brän = speglar, then ena framför then andra, så then stråme, som mindre är, drager then yttre brän = speglans ins focus tillhopa i et mindre rum, så han långt starkare blifwer. Af förutgående är ock klart, at uti ingen brän = spegel, han må wata concav eller conuer, eller til en del platt,

och til en del rund, som äter med någon wätska uppfild, är brän = punkten distans ej längre ifrån sielfwa spegeln, än thes Diameter är lång. För thenna orsaken kul faller swårt af begripa, på hwad sätt Archimedis och Proclis brän = speglar, som hwilka hos the gamle Scribenter förmåtes, skulle kunnat göra then wärkan, som them tillägges; ty om Archimedes berättas, thet han med en brän = spegel antändde the Romares Krys = stolta, som under Marcels anförande biträde staden Syracusa i Sicilien, och om Proclo, at han ämwen med en brän = spegel antändde Italiani stolta, så han belägrade staden Byzantium, som nu för tiden kallas Constantinopel. Ty som Herr Riederus berättar, stal Archimedes ämningstone på en distans af 30 steg göra antändt the Romares stolta, hwarsför om han betienat sig af en Spårisk brän = spegel, har then til thet minsta mått i Diametern wata 2 och et halft steg, så thes omferts in circulo maximo, blifwit wid 7 och et halft steg, och i följe theraf, en Spår af en ganska stor widd, som knapt kunnat handteras. Ut sådant kunnat se igenom många i en wis ställning uppkatte såda brän = speglar, eller igenom Paraboliska, wil intet glerne bewisas, emedan i både händelserna stora swårige betes ligga i wägen. Hwad an och the lärde draga i twiwselsmål, om sådant någonsin kunnat se.

Widare om Solglas och Bränne-Speglar.

Then lärde Homberg i Frankrike berättar, thet han genom anstälta försök funnit, at Solglaslet intet så snart kan tända eid uti snö, eller annan eldfångd materia, när några dagar hwarsför annan warit et warmt solskins wäder, som när thet nyligen regnat, och solem thepå begynner skinna.

Förut är förmått, at Sol = glasen eller brän = speglar, antingen the äro Catoptriske eller Dioptriske, kunna förmedla refraction och reflexion, draga solstrålarne tillhopa uti en punkt som

Ballas brän-punkten, uti hvilken, om någon eldfångad materia sättes, tager then eld, och thet inom så mycket kortare tid, ju högre brän-spegeln är. Ly så thes öfversta är stort, kunna så mycket flere strålar på thet samma ställe, hvilka sedermera, efter theas tilbaka störande under en viss angel, uti brän-punkten komma tillhoppa. Oberemot, så brän-spegelns öfversta är mindre, blifwer äfwen antalet af strålarna, som på hordan på en gång falla och reflecterade blifwa, så mycket mindre, och kommer således så mycket längre på tiden an, innan the från brän-spegeln reflecterade strålar, kunna i brän-punkten antända the eldfångda materien; emedan en viss grad af värma fordras, innan thetta antändandet uti brän-punkten ske kan, om hvilken värma så väl som thes grader, uti det föregående är idrmått, the rest och alla graderne hwar för sig upnåmes. Men at en och samma brän-spegel intet alltid har samma värkningar, utan fordras stundom kortare, och stundom längre tid, innan han kan wijsa sin kraft, thetill bör orsaken sökas, intet i samma brän-spegeln, utan i några andra orsaker utom honom. Thea orsaker måtte finnas uppe i luften, och the ännu, som i henne beskäftige äro. Man wet af sörfarenheten, at i the warma Solfkins-dagarne, upstiga utur haf, sidar, stömmar, suckiga oster, och kullwa jorden, ganska många wattendunster, hwilket, på hwat sätt thet ske, och huru thet är mideligt, skal wid något annat lägligare tillfälle bewisad. Man tager thet nu an för en otjord sak, at uppe i luften finnas et stort antal af sådana wattendunster, ibland mera och ibland mindre, somlige til en ansewligare högd upstigne, somlige åter lägre. Ly man kan eljest intet finna, hwad the stora wattendunster antelligen blifwa, som efter några dagars regn stå på wägarne och neder i djåkanta

rum: at en del af them suges genom jordens öpnningar, och drager sig neder i jorden, som man fuller intet wata, men så går äfwen en stor del theraf up i dunster. I annor händelse fuller thet regn-watnet, som blifwer ständande på iboliga bergs-klippor, thestades allstadiet förblifwa; emedan ingen yverus jord är under them, igenom hvilken the sig draga kunna, och man äfwen finner, at sådant watn, äfwen utaf sin bädd och inspenetrable botn, efter någon tid förswinner, så wäl som thet, hwilket stede öfwan på then lösa jorden, som intet kan på annat sätt ske, än genom updunstning. Thetta bewisfes äfwen utaf bäckar, hvilka höst och wår, så updunstningen och wärman intet är så stark, hela thet äbesiderna igenom, äro fulla med watn; men sedermera om sommaren, så updunstningen af then starka ston blifwer högre, förkortas, eller åtminstone hafwa ganska litet watn, hwilket äfwen ser om wintern, så en del af sådana bäckars watn til is warder sammanfrusen, men en del förmedelst then starka löden updunstar. At i then starka wintertiden en stor utdunstning sker utaf watnet, bewisfes stället af then röt eller dimba, samt om winterten wid stark infallande köld, utur stömmar upstiger, hwilken dimba intet annat är än idel dunster, som utur watnet upstiga. Orsaken, hwarför sådant ske, skal äfwen wid et annat tillfälle, nemligen så man kommer at handla om mohn och regn samt theas ursprung, med sine omständigheter anföras. Utom thet af solstrålarna afbrutas, så the gå utur himmel-luften, in i then stötare jord-luften, som swäfwar närmast omkring jorden; emedan the så komma utur et ställe in i et grötte ämne, hwarför the intet hålla rättu vägen fram, utan wärda til en sida afwefne, hwarom tilldorene är idrmått, blifwa the ännu starkare afbrutne, när the gå in uti the stöck wattendunster, som sig i luften uppehålla.

Meteorologiske Observationer.

Aug.	St. 83 f. M.			St. 2. e. M.			St. 9. e. M.		
	Bar.	Therm.	wind. wäd.	Bar.	Therm.	wind. wäd.	Bar.	Therm.	wind. wäd.
28	25:31	10.6	N. - Hart.	25:34	15.6	W. - mult.	25:35	11.6	N 1 mult.
29	25:35	11.6	NO. - mult.	25:35	15.6	NO. 1 Hart.	25:40	11.6	NO - stöm.
30	25:45	10.6	NO. 1 stöm.	25:51	14.6	N. - rågn.	25:55	11.6	N - mult.
31	25:55	10.6	N. - Hart.	25:56	16.6	W. - Hart.	25:56	11.6	NW - stöm.
1	25:60	10.6	NW. - stöm.	25:60	15.6	N. - mult.	25:60	11.6	N - mult.
2	25:60	11.6	W. - mult.	25:60	15.6	NW. - mult.	25:60	12.6	NW - mult.
3	25:60	12.6	NW. 1 mult.	25:60	17.6	W. 1 Hart.	25:60	12.6	N - Hart.

Den 3 Julijans kl. 1, t. M.

ANNO 1762 d. 4 Septembr.

Politie-och Commercie-Sidningar.

Samt andra för Publico nyttiga esterrättelser.

Sökande Resande äro nyligen ankomne:

Sjunde Lieutn. Strömsköld, log. på Andreäs Caffebus. — Major Ridd, log. hos Ryddströmans Hållar wid Jerntorget. — Rytmäst. God isån Wästergårdland, och Lieutn. v. Wickén isån Strerängs, log. i huset N:o 42 wid Stora Nygatan. — Capit. Ceders isån och Madam Des Frees isån Hamburg, log. i huset N:o 10 wid Storleksbrinken. — Capit. Sprengroet isån Pomern, log. i huset N:o 132 wid lilla Nygatan. — Capit. Utter isån Finland, log. på Dwanhus Källaren. — Handelsman Wagge isån Drebrow, log. i huset N:o 128 wid lilla Pockhus gränden. — Magister Carén isån Åbo, log. på Källaren Swertiges Wapn. — Drillingen och Esk isån Norrköping, log. på Källaren Leijonet.

I Stockholm äro isån den 27 Augusti till den 3 Septemb. födde: 24 Söndarna, 17 Glick Barn, 14 Par Wigde, samt begrafne 45 gamla Personer och 49 Barn. (o) Utmärker at ingen Födetekning isån den Födsamlingen inkommit.

De gamle Personer äro döde: 6 af Schlag, 1 af Colique, 19 af Hettlig sula, 2 af Wattusot, 5 af Lungot, 1 af Kräftan, 7 af Alderdom, 1 i Barnsörd, 1 af Rödrot, 2 af Dångiswenisula. De 49 Barnen äro döde: 14 af Kiftbotta, 11 af Schlag, 3 af Hettlig sula, 1 Rödrot, 1 af Wattusot, 15 af Dångiswen sula, 3 af Inwärtis sula, 1 af Rödrot sula.

Namnen på de döde gamle Personer äro:

(Storkyrkan) Primarie Kämmdären Abraham Gotber. — Handels Bokhållaren Petter Herenius. — Drängen Anders Kamström. — 3 Barn. — (St. Clara) Pigan Maria Sofia. — 2 Barn. — (St. Jacob) Majoren Wagners Enke Fru Christina Låffman 51 år gl. — Ströddare Enkan Maria Forsman. — (Ridsjeh.) 2 Barn. — (Tylka Förl.) (o) (St. Maria) Tobaks Handlaren Wählgren. — Dvercklärare Gesällen Sigfrid von Söller. — Jernbåraren David Hjelgren 64 år gl. — Sidman Lars Agren. — Kafesungsmakare Gesällen Petter Diverberg. — Enkan Catharina Gess 65 år gl. — Murgesällen Peter Hennings Hustru. — 6 Barn. — (St. Catharina) Handelsman Ludwig Herpell. — Sidman Michel Bonde. — Murgesälls Hustru Christina Schultz. — Ströddare Enkan Ingrid Norling. — 11 Barn. — (Kongsholmen) (o) (Finska Förl.) (Ladugårdsland) Bryggaren Johan Ward. — Aelis Skrifwaken Jacob Sköf 66 år gl. — Afstledade Konkapeln Magnus Engelberg 72 år gl. — Timmerman Eric Wberg. — Timmer Gesällen Anders Sandberg. — Timmerman Anders Jönhons Hustru 62 år gl. — Drängen Anders Westbergs Hustru. — Enkan Anna Maria Enbäck 68 år gl. — Enkan Maria Broman. — 4 Barn. — (St. Olof) Ryddströmans Petter Reuters Enka 77 år gl. — Porcellains Ritare Gesällen Petter Hillberg. — Krbgaren Eric Sebergs Hustru. — Jungfru Catharina Wickelberg. — Ensoene Anna Riddem och Brandberg. — 14 Barn. — (St. Johannes) Stofmakaren Anders Hillmans Hustru. — Wedbårare Enkan Anna Berg 81 år gl. — Stofmakaren Eric Korsetius 73 år gl. — Drängen Lars Nilander. — 3 Barn. — (Barnhuset) 2 Barn. — (Skepsk.) 2 Barn. — (Danwicks Förl.) Enkan Ingrid Swensdotter 73 år gl. — Pigan Greta Boman. — Pigan Cajsa Sibberg. — 1 Barn. — (Sabbatsbergs Fattighus.) Pigan Susanna Weller 65 år gl. — Winkfåns Enkan Maria Elisabeth Straat 67 år gl. — Enkan Christina Nielsdotter 66 år gl. — Enkan Catharina Nyland 63 år gl. — Enkan Susanna Marsdotter 80 år gl. — Handlangare Hustru Christina Blom.

Utskillige Fungidresser

På Kongsholmen uti Qwarteret Aplet N:o 62, äro 3:ne Egendomar till salu 3 den förfäga år höret at Trägård: och bergs gartern, innehåller 24396 quadrat alnar, är försedd med ett delibus och en god pump, där kan och byggas et stort hus, hwartil grunden är redan gjord med fast och sand, och sådane kunna blifwa af mycken godhet, emot dem, som på Kongsholmen äro, hwilket igenom Stadsinmurars attest af den 29 Junii 1762 försäkras. Den andra Egendomen

nåt in till förenämndt, består af 10100 kvadrat alnar, med träbyggning i sferiskt gott stånd, byggd uppå det starkaste sätt, gjorde grundmurar med tekt och sand; det medelsta af huset är af sten, byggt år 1760; väningens rummen äro, en sal 27 alnar lång och 12 alnar bred, med 2:ne porterhålls fästlagningar, ett stort och ett litet kök, 10 kamrar, och en ordinarie stor sal, med 8 fästlagningar och 4 spisar uti rummen, samt vind öfver hela byggnaden, 4 stora hvalfvar och en liten kallare, utom en stor med blektral. På gården är en wacker Godonade, med sine Nicker af byggen sten med inarbetat smedslag. Denne Egendom är på 7 åhr afskuretrad. Fredte Egendomen af 9059 kvadrat alnar, kan bebyggas med lifa förmaner, som de förut beskrefne. De 3:ne Egendomar, som alla hafwa fri och egen grund, försälas hwar för sig, så framt ej någon förut löper alla tre: Lunnandes Egendomen sydväris eller tillhoppa äfwen utbytast emot stenshus inne i Staden eller inwid malmtorpen; och om så äfwindas, kan halwa köpsfästingen komma at innesä, efter derom träffad öfverenskommenhet.

Det förnämnda Pärle-wärnet som borttager finnar, trädnar, sear och solbränna utur ansifka, finnes nu som tillbehör på norrländs gatan i trydboden; så ock för mera bekvämlighet, uti Hatt-Höfverets boden wid Körtorget.

Uti Boklådan wid Kuddarehus torget, finnes till köps; Catharina Alex. Lebens Beskrifning, 4 Dal. 16 br. Värmdertige Samariten, 6 Dal. 400 Lufviga Historier, 4 Dal. Creutzbergs Passions Beträktningen mit Kupfern, 15 Dal. Lebesits Hebammenkunst, 27 Dal. Carimonds och Mariettes Dden, 6 Dal. Norrtrofs Leuwerths Beskrifning, 3 Dal. Starcks Salighets Lära i Trågor och Svar, 1 Dal. Underwisning för en ung Herre af des Gader. 1 Dal. 16 br.

En meublerad Sal och kammar, med säng och tillbehör, samt dränkammar, är at hyra på halst år, som nu snart kan tillträdas; underåt till fins derim i Tobaks boden mit emot Kongl. Post-Contoret.

Husen under N:o 127 till Köpmans gatan, och N:o 156 till Trågårdens gränden, äro till salu; hwarom underåt till fins hos Stråddaren Damsfröen påsländes boende 3 trappor up, och Stads-Mållaren Job. Gabr. Burgman.

3 Vageriet på Kongl. Kuddareholmen, är af en Slad den 25 Augusti inkömdt et Wist-Kortat, 1 och en half aln långt och en half aln bredt, med svart läder öfverdraget, hwarut war inslagdt allehanda små persedlar, som dagen därefter af en obekant person blifwit uttagit, men ägaren ej tillstätt; den som det samma igenkänna kan, och hos Wachtmästaren wid Kongl. Theatern angifwer, skal för sit omak wäl förskyllas.

Uti huset N:o 72 i hörnet af stora Lyktobrinkin och wasserlänggatan en trappa up, finnes för billigt pris till köps; Citronsaft, så wäl klar i bouteilket, som ock af den som för järgetikent nyttas, samt Caffebogor och Urack med mera.

Septembr. Månads TAXA.

Hwarssefter följande Persedlar försälas i Stockholm, Anno 1762.		Kömt
Wredd till et bre.K:mt bdr wäga.		En Kanna godt Dubbelt öhl 1 Dal. 8 br.
Hwetebröd 1 och 1 ferd. Lod.		En Kanna Endelt öhl " " 20
Strådt Rågbröd 2 och 1 halst Lod.		En Kanna godt Swag öhl " " 12
Dito ostbröd bröd 4 och 3 ferd. Lod.	R:mt	En Kanna Gbt Mjöl " " 28
		En Marek Färsk Dyr: Stute eller Dwi: 16
		ge-Fidit " " 16
Et Fat Dubbelt öhl " " Dal. 50: —		En Marek Hel eller Half-god gibdd Kalf 30
Dito En Lunna " " " 39: —		En Marek Framferding dito 28
Et Fat Endelt öhl " " " 24: —		En Marek Walfferding dito " —
En Lunna Dito " " " 20: —		En Marek Färskött " " 16
Et Fat Swagöhl " " " 15: —		Gods Drettes Lam sälles stycket 12, 13, 14, 15
En Lunna Dito " " " 12: —		a 16 daler.
En Lunna Spisöhl " " " 2: 16		
Färsk Fisk. Kop. Dal. Dre		Mindre Gissdor och Aborax " 12
En Marek Rudor, Flundra " " 24		En Marek Id " " 10
Beagen, Gids, Giers, Färsk " " 24		Sif " " " 10
Större Gissdor " " 24		Nödrer " " " 12

Af Kongl. Tryckeriet är utkommit:
 Kongl. Majests Circulaire till Des och Rikens Amiralitets Collegium om dem som med In-
 terlin-löner på extra Stat äro benådade. Dat. den 28 Junii 1762.
 Kongl. Majests Nådige Resolution och Förklarung uppå Sve Allmänne Wetskr, som Sid-
 derne uti Sverige och Finland, igenom thetas Fullmäktige, hafwa wid denna Afstedag i un-
 derdånighet andragit. Dat. then 17 Augusti 1762.
 Wits-Dags Tidningen N:o 88.

Stockholms Heloblad.

Tördagen den 11 Septembr. 1762.

Lärda Saker, och Rön.

(Se Helobladet N:o 35.)

Widare om Solglas och Bränn-Speglar.

Genom thetta mångfaldiga afbrändel, (refraction) missa these strålar mycket utaf sin intensitet och styrka, hwaräde och thetas värma mycket aftager. Ty som thetas värma härder, både af thetas låta sammanwara in till hwarannan, som och af thetas edrelse, samt refraction emot the delar genom hvilka the skola gå, wara äj böjde och sönderdelade, i the finare ämnen mindre, och i the gröfre mera, som tillförene wid et annat tillsåde är om edret. Theutan, så the så ofta ombyta ämnen genom hvilka the gå, samt ifrån sin gång afbrutne wara, så the och wid hwar anstöt af et nytt ämne, en ny direction, men missa hwar gång något af sin edrelses hastighet, och i följe thes af blie frictionen på the delar, genom hvilka the gå, alltid mindre, och för then orsaken skul, aftager äjwen warman nödwändigt, hwilken något dependere af frictionens storlek. Som nu thesa i luften sig uppehållande wassubunster bidraga thetill, at solen undertiden på himmelen i the klaraste sommar dagar, och ofta wid then tiden, så refractionen eljest är som aloraminast, synes med så matt och swagt sken, som eljest månan plågar sonas, hwilket ofta af the lärde är observerat, och af Edümmig anfördt i thes Tractat, Versuch einer Gründlichen Erklärung der Merkwürdigsten Begebenheiten in der Natur pag. 324 seq. af 1723 års Edition; theigenom at the förswaga solstrålarne intensitet i anseende till liuset, kunna the äjwen mycket bidraga thetill, at solstrålarne värma mycket aftager, hwadan the och uti bränn-punkten, till hwilken the af bränn-spegeln reflecterade wara, intet så snart kunna i then eldfångda materien antända eld, som så luften ifrån sådana dunster är worden ränsad. Annu vidare är till märkande, at uppe i luften finnas äjwen, i spinnethet i then högre luft-columnnen, hwarerf lölden är starkare, et stort antal af tillhoppa ströcken is och bagelforn, af ästfällig skapnad, såsom runda, halfrunda, Cylindriska, Paraboliska

med mera, som nogsamf rönjes af the bagelforn, som falla nedre på jorden. Som nu these äro fasta och intet flytande droppar, kunna the och ansees såsom speglar och glas, hwilka reflectera och wända et anseerligt antal af solstrålar ifrån jorden tillbaka, så at när sådana bagelforn finnas uppe i öfra luften, blifwa många strålar hindrade, at the intet komma till jorden, som wärkeligen komma till, thes luften ifrån sådana bagelforn censad wört. I thenna hänseelsen, kommer et mindre antal af strålar at falla på bränn-spegeln, än nödigt är, till thes hastiga antändande uti then eldfångdamaterien i bränn-punkten, och kommer således längre an på tiden, innan så många strålar kunna falla på bränn-spegeln, samt ifrån honom reflecteras, som till thenna wärkan nödigt är. Thes utan, som these bagelfornen på några ställen äro genomskinnliga såsom glas, fast intet mit uti eller på thet skället, hwarerf then lilla söndrenan ligger; kunna wäl några strålar gå igenom them, lika som thet ser med glas, men intet utan at blifwa mycket brutne, sönderdelade, och således mycket förswagade. At solstrålarne, när the gå igenom glas, blifwa sönderdelade, bewises klarligen af thet försök, som man uti en Camera obscura anställer med thet trekantiga glas-prisma, på hwilket, så solstrålen genom en liten öpning faller, sönderdelas han uti; ästfälliga buswuds färgor, nemligen röd, gul, grön, violet och purpurfärga, som allsamman fast till olika högd, på wäggen, mit emot glas-prisma och then lilla öpningen försållas. Alla these öfwan anförda orsaker bidraga thetill, at solglaset ej tager så snart eld, när länge warit warma solskins dagar.

Om et rent papper sättes i bränn-punkten, tager thet intet eld.

Igenom försök har man ärfarit, at om man sätter et rent papper i bränn-punkten warer thet intet itändt; men om man sätter en liten skål therupp på en fet materia, eller något annat, begynner thet i förstene at röka, och therupp tager thet eld på thet skället, hwarerf skålen är.